

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Rynek G. l. p. tel. 120-76.
Lwów, Mochnackiego l. 48
Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34

REDAKTOR NACZELNY JAN MATYSIK

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA
z dostawą do domu (roznościelem lub
poestą) miesięcznie . . . . . 4 zł.
bez dostawy tj. przy odbiorze w kan-
torach wydawn. miesięcznie . 3-50 zł.

Rok VII.

Kraków-Lwów sobota 18 sierpnia 1934

Nr. 226 ABC

List pasterski ks. metropolity Szeptyckiego

Zakaz nabożeństw o charakterze politycznym

Ks. Metropolita Szeptycki wydał List Pasterski w sprawie nabożeństw, mających charakter niepożądanych demonstracji politycznych. Dosłowny tekst tego Listu, noszącego tytuł: „Nabożeństwa do celów świeckich”, brzmi:

— „Zdarza się, iż ludzie żądają od kapłana jakiegoś nabożeństwa, nie, by pomodlić się, lecz, by nadużyć nabożeństwa dla jakichś innych, postronnych celów. Rozumie się samo przez się, że takie nadużywanie rzeczy świętej jest profanacją, t. j. świętokradztwem, zabronionem prawem Bożem. Może jednak zdarzyć się, iż kapłan bojąc się ludzi zrazić, albo też posądzać ich o grzeszne zamiary, nie śmie sprzeciwić się ich życzeniom, tembardziej, że ludzie świeccy niezbyt religijni, może nie zdają sobie dostatecznie sprawy z bezprawia takiego postępowania.

Dlatego celem ułatwienia sytuacji wielebnym Ojcom i dla wyjaśnienia sprawy, podajemy do wiadomości duchowieństwa, że ile razy kapłan ma rzeczoną przyczynę do mniemania, iż ludzie proszący o nabożeństwo czynią to, nie, by Boga uczcić i pomodlić się, lecz

Masoneria nakazuje głosowanie

Redaktor dziennika paryskiego „L'Ordre”, p. Emil Buré, opowiada w jednym z ostatnich swych artykułów rozmowę, jaką miał ze zmarłym już senatorem, Wiktorem Berardem, słynnym tłumaczem Homera. Było to podczas głosowania w senacie nad losem gabinetu Tardieu'go w r. 1931. Berard wyraził wobec Buré'go życzenie, by gabinet wyszedł zwycięsko z głosowania: „A zatem pan głosował na rząd? — zapytał Buré. „Nie”, — odparł Berard. Tę sprzeczność między przekonaniem, a głosowaniem Berarda, tłumaczy Buré przynależnością senatora do masonerii. Łoże dały rozkaz i wszyscy senatorowie - masoni głosowali przeciw umiarkowanemu rządowi Tardieu'go. Wypadek to nie był zresztą odosobniony, zwłaszcza przed aferą Stawiskiego, która odebrała wolnomularstwu francuskiemu wiele z jego danego tupetu.

Przed sąd za religijne wychowanie

MOSKWA, 17. 8. (PAT). W wielu Mióbkach dziecięcych pod Czernichowem ujawniono podczas czystki organizację nauczycielską, która postawiła sobie za zadanie religijne wychowanie dzieci, prowadząc je do cerkwi na nabożeństwo pod pozorem zwiedzania za-
bytków sztuki. Nauczycieli pociągnięto do odpowiedzialności sądowej, zarzucając im także obce pochodzenie klasowe i oskarżając o nadużycia materialne.

dla innych celów świeckich, kapłanowi z prawa Bożego nie wolno odprawić takiego nabożeństwa.

Zdarzają się ponadto wypadki, z powodu których nabożeństwo nie zarządzane przez księć, staje się przyczyną do manifestacyjnych demonstracji politycznych, mogących sćiągnąć na księć, kapłana lub wiernych niepożądane następstwa.

We wszystkich wypadkach, gdzie kapłan ma powód do obawiania się tego, zakazujemy odprawiać nabożeństw. Jeżeli w czasie nabożeństw, lub bez-

pośrednio po nabożeństwach, nieodpowiedzialne jednostki w sposób świętokradczy naruszają spokój nabożeństw lub spokój poświęconych miejsc, n. p. przez rozrzucanie ulotek i śpiewanie pieśni świeckich, obowiązkiem odprawiającego nabożeństwo jest potępić publicznie takie postępowanie, a jeśli to możliwe, przerwać ewentualnie odprawianie nabożeństwa.

Z Metropolitalnego Ordynariatu
† Andrzej
Metropolita
Podlute, dnia 25 lipca 1934 r.

Kto będzie następcą premiera Kozłowskiego?

W powodzi wakacyjnych pogłosek

WARSZAWA 17. 8. (Te. wł. G.). W naszym życiu politycznym zapanowała martwota. Większość członków rządu udała się na wypoczynek, z którego powrócić mają z końcem sierpnia, lub w pierwszych dniach września. Do tego czasu nie należy oczekiwać żadnych ważniejszych posunięć. Martwy sezon nie wyklucza jednak pogłosek, które zabijają czas interesujący się polityką, a bawiący latem w Warszawie.

Uparcie powtarza się pogłoska, że prof. Kozłowski nie pozostanie długo na stanowisku premiera. Jako jego następcę wymieniają obecnego ministra spraw

wewn. p. Kościakowskiego, popieranego podobno mocno przez siły wojskowe. Mówią, że w razie objęcia premiership przez p. Kościakowskiego, nastąpiłaby zmiana na stanowisku ministra skarbu. Miejsce po dr. Zawadzkim zająłby Stefan Starzyński, dla którego fotel prezydencki miałby być stopniem do wyższej kariery. Kto w takim razie zasiadłby na warszawskim ratuszu i kto zostałby ministrem spraw wewnętrznych, niewiadomo. Trudno zresztą powiedzieć, czy te wszystkie pogłoski mają jakąś podstawę, czy też są wyłącznie wynikiem sezonu ogórkowego.

Paderewski dla powodzian

Największa z indywidualnych ofiar

WARSZAWA, 17. 8. (tel. wł. — G.). Ignacy Paderewski przesłał z Morges ze Szwajcarii na ręce redaktora „Kurjera Warszawskiego” 250 akcji Banku Polskiego z prośbą o spieniężenie ich i przekazanie dla powodzian. Jednocześnie Paderewski dołączył przekaz bankowy na 100 funtów szterlingów wysłany przez znajomą Angielkę miss Mary Ostrehaus-

corbould. Podług notowań giełdy piennej w Warszawie z dnia dzisiejszego wartość 250 akcji Banku Polskiego wynosi około 21 tysięcy 500 zł. Jest to największa z spośród złożonych dotychczas indywidualnie ofiar na powodzian. Wartość czeku wystawionego w funtach szterlingach wynosi około 2.660 zł.

Różnice w stylu przemówień

prezyd. Miklasa i Papena

PARYŻ, 17. 8. (PAT). Donosząc o wręczeniu przez von Papena listów uwierzytelniających, korespondent agencji Havasa w Wiedniu zwraca uwagę na różnice w stylu między przemówieniem von Papena i odpowiedzią prezydenta Miklasa. Podczas gdy Papen podkreślił wspólne węzły krwi i historii, prezydent Miklas ograniczył się do wydatnienia wspólnego dorobku Austrii i Niemiec w dziedzinie językowej i kulturalnej. Z drugiej strony w przemówieniu prezydenta znajduje się formuła

„nasze dwa państwa” i to powtórzona kilkakrotnie, podczas gdy von Papen posługiwał się wyrażeniem „nasze dwa kraje”, mającem bardziej regionalne znaczenie. Przemówienia powyższe nie zostały oficjalnie ogłoszone, ale zostały tylko zakomunikowane prasie.

Podobnie było w czasie wojny

BERLIN, 17. 8. (PAT). Wydane zostało nowe rozporządzenie o dalszym ogra-

niczeniu użytkowania miedzi, niklu i cynku. Rozporządzenie zakazuje użytkowania tych metali przy przeróbce różnych artykułów przemysłowych. Wyłączone są wyroby, przeznaczone dla samochodów, samolotów, okrętów, oraz wyroby, przeznaczone na eksport.

WSZYSTKIE
KSIĄZKI SZKOLNE
W KSIĘGARNI
GUBRYNOWICZ I SYN
LWÓW, Plac Katedralny
róg Kilińskiego
Zlecenia z prowincji załatwia się od-
wrotną pocztą. 1395

Masoneria w Niemczech

BERLIN, 17. 8. (KAP). Od czasu objęcia władzy przez Hitlera — położenie masonerii niemieckiej stało się trudne. Większa część łóż została rozwiązana. Major Bach, kierownik komisji śledczej i unifikacyjnej partii narodowo - socjalistycznej, rozesłał okólnik do wszystkich organizacji partyjnych, w którym postanawia: „Dążenie masonerii do otrzymania drogą przemiany swych łóż na Zakon Chrześcijański tudzież przez zmianę statutów i zwyczajów możliwości wejścia i wywierania wpływu w Niemieckiej Narodowo - Socjalistycznej Partii Robotniczej — wymaga wielkiej ostrożności w sprawie przyjmowania członków. Obowiązkiem wszystkich kierowników jest jaknajbardziej czuwać, aby masonów nie przyjmować do ruchu narodowo - socjalistycznego oraz, aby dawni masoni byli odsunięci od wszelkich funkcji”. Szef zarządu organizacji politycznej partii, dr. Ley, uzupełniając te postanowienia, rozesłał inny okólnik mający na celu uniemożliwienie członkowi loży, bądź organizacji, bądź jakiegokolwiek stowarzyszenia tajnego przedostać się do partii drogą pośrednią.

Miljon funtów szterlingów

wydobyto z morza

LONDYN, 17. 8. (FAT). W r. 1917 łódź podwodna zatopiła w pobliżu północno - zachodnich wybrzeży Irlandii statek angielski „Laurentic”, na którym znajdowało się przewożone do Ameryki złoto w sztabach wartości 6 milj. funtów szterlingów. Admiralicji brytyjskiej udało się w latach 1919—1924 wydobyć złoto na sumę 5 milj. funtów. Dalszego wydobywania jednak zaniechano ze względu na niebezpieczeństwo wskutek głębokiego zarycia się statku w dno morza. Obecnie prowadzone w największej tajemnicy trzymiesięczne prace prywatnej firmy nurków, doprowadziły do wydobywania jeszcze ostatnich sztab złota, wartości miliona funtów szterl.

25.000 dolarów za porwanego pastora

GALSBORG (północna Karolina), 17. 8. (PAT). Żona miejscowego pastora p. Askew, otrzymała niespodziewanie list, domagający się wpłacenia 25.000 dol. jako okupu za męża. Pastor Askew wczoraj wieczorem udał się na przejażdżkę automobilową i jak wynika z powyższego listu, został porwany przez bandytów. Wrazie niewpłacenia natychmiast żadanego okupu, bandyci grożą zamordowaniem pastora.

KLAWIOL„Ap. Kowalaki”⁹⁹⁹
usuwa bezpowrotnie**ODCISKI****Zaniepokojenie falą strajków w U. S. A.**

NOWY JORK, 17. 8. (PAT). W całych Stanach Zjednoczonych panuje wielkie zaniepokojenie z powodu fal strajków. Istnieje obawa, że liczba strajkujących w przemyśle włókienniczym dojdzie wkrótce do pół miliona robotników, którzy domagają się skrócenia czasu pracy i zwiększenia zarobków. Konflikty robotnicze spowodowały klauzule t. zw. zbiorowych umów, zawieranych przez N. R. A.

WASZYNGTON. Na zebraniu unji robotników tkackich, uchwalono ogłoszenie strajku 50.000 robotników, zatrudnionych w przemyśle włókienniczym na dzień 1 września, jeżeli do tego czasu nie nastąpi podwyższenie zarobków i zmniejszenie czasu pracy. W Columbus strajkuje już 2.000 robotników tkackich.

Komunikacja lotnicza Czechosłowacja - Z. S. S. R.

BERLIN, 17. 8. (PAT). Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Pragi: Przedstawiciel rządu czechosłowackiego miał zaproponować szefowi sowieckiej eskadry lotniczej, zaprowadzenie bezpośredniej komunikacji lotniczej pomiędzy Czechosłowacją i Z. S. S. R. Propozycja ta przyjęta została podobno bardzo przychylnie.

Śmierć znanej lotniczki

BERLIN, 17. 8. (PAT). W miejscowości Wechta w Oldenburgu spadł wczoraj popołudniu niemiecki samolot sportowy. Pilot odniósł bardzo ciężkie rany. Towarzysząca mu, znana ze swych skoków na spadochronie Lucja Byczkowska, poniosła śmierć na miejscu.

Zakończenie splotu do morza

GDANSK, 17. 8. (PAT). Wczoraj popołudniu dotarł do Gdańska splot do morza, w którym wzięło udział 1.400 uczestników na 656 łodziach, kajakach i żaglówkach. W splotwie brali udział uczestnicy obojga płci, m. in. 8-letni chłopiec, oraz 74-letni Władysław Witkowski, em. sędzia z Dzisny.

Szczególną uwagę zwracało 9 kajaków z Białowieży, których dźboby przedstawiały głowy rozmaitych zwierząt z puszczy białowiejskiej. Jako pierwsza przybyła do Gdańska łódź „Bałtyk” z pocztowego przysposobienia Wojskowego w Bydgoszczy, oraz łódź „Brda” ze szkolnej przystani wileńskiej w Bydgoszczy. Równocześnie przybył statek kierownictwa splotu, na którego pokładzie inicjator splotu, gen. Kwaśniewski i jego małżonka, podejmowali gości czarną kawą. W Gdańsku łódzie załadowano na wagony, żagłówki zaś odjechały wprost do Gdyni.

Kronika telegraficzna

PARYŻ. Agencja Havasa donosi z Rzymu, że rząd włoski odpowie przychylnie na prośbę Austrii w sprawie przedłużenia zezwolenia na utrzymywanie dodatkowych 8.000 żołnierzy.

TURYŃ. Ekspedycja ratunkowa, wysłana na poszukiwanie zaginionych alpinistów włoskich na Górze Cervin, odnalazła w pobliżu Bergamo zwłoki dwóch turystów i udzieliła pomocy dwóm innym. Pozostałych dwóch zaginionych nie udało się dotychczas odnaleźć.

LAGOS (Nigeria) Rząd Nigerji podaje wiadomość, iż w prowincji Zaria zostały odkryte pola diamentowe. Wiadomość ta spowodowała ogromny napływ ludności do tej miejscowości.

BRUKSELA. Start balonu stratosferycznego inż. Cosynsa nastąpi jutro rano.

Rozgoryczenie i gorączkowe narady konserwatystów

WARSZAWA, 17. 8. (Tel. wł. G.). W kołach politycznych utrzymują, że wśród konserwatystów, należących do sanacji, panuje w obecnej chwili wielkie niezadowolenie i rozgoryczenie. Rozpoczęły się one od znanego przemówienia premiera Kozłowskiego i zapowiedzi pomocy dla drobnego rolnictwa z wykluczeniem ziemiaństwa. Następnie przyszła sprawa Żyrardowa, a z nią

atak prasy sanacyjnej na należącego do konserwatystów senatora Dobieckiego, a pośrednio i na innych zachowawców bez wymieniając nazwisk. Jak słychać, konserwatyści zamierzają interweniować u prezesa płk. Sławka. W obecnej chwili odbywają intensywne narady i nie jest wykluczone, że wynikiem tych narad będzie jakaś enuncjacja w prasie.

Kradzież zboża w Sowietach rozwija się na wielką skalę

MOSKWA, 17. 8. (PAT). Tegoroczne objawy walki o zbiory zbóż między władzami sowieckimi a wsią, występują w formie składania przez kierownictwa kolektywów fałszywych raportów sztucznie zmniejszających ilość zbiorów.

Źródła sowieckie notują po kilkanaście tego rodzaju wypadków dziennie. Często są wypadki wielkich kradzieży zboża. W jednym z elewatorów pod Odessą skradziono przeszło 4.000 centnarów zboża. Wystawiano również chłopom za łapówki fałszywe świadectwa o dostarczeniu zboża. Komsomolcy są ponownie mobilizowani i wysyłani na wieś.

I w handlu nielepiej

MOSKWA, 17. 8. (PAT). Nadużycia

Sytuacja na Dalekim Wschodzie wikła się

MOSKWA, 17. 8. (PAT). Jak podaje Agencja Tass, dzienniki wychodzące w Charbinie, zamieściły nową wiadomość zawierającą prowokacyjne oskarżenie pod adresem konsulatu sowieckiego na stacji Pogranicznaja. Konsulat ten, a w szczególności poseł Stelmach, oskarżony jest o organizowanie zbrojnych napałów na wojskową misję japońską w Pogranicznaja, a nawet o dokonanie w marcu br. zabójstwa konfidenta misji, pewnego białogwardzisty. Jak twierdzi agencja, wiadomość ta świadczy, że prowokatorzy nie zadowolają się napadami na kolej wschodnio-chińska, lecz przygotowują obecnie bardziej poważną prowokację w stosunku do konsulatu sowieckiego w Pogranicznaja. Koła dobrze poinformowane w Charbinie utrzymują, że istnieją ścisłe dowody, świadczące, że powyższa wiadomość inspirowana została przez japońską misję wojskową w Charbinie.

LONDYN, 17. 8. (PAT). Ag. Reutersa donosi z Tokio: Ze strony japońskiego ministerstwa spraw zagr. oświadczone, że rząd japoński rozważa sprawę wystosowania ostrzeżenia ogólnego do rządu sowieckiego z powodu powtarzających się zajść nadgranicznych w Mandżurji. Oświadczone jednakże, że ostrzeżenie to nie będzie zawierało żadnej groźby użycia siły zbrojnej przez Japonię. W dalszym ciągu ze strony japońskiego min. spraw zagr. zapewniono, że rząd japoński nie zamierza okupować kolei wschodnio-chińskiej. Wszelkie pogłoski, jakoby ostatnie aresztowania urzędników sowieckich tejsze kolei miały stać w związku z projektem zajęcia kolei, są tylko kaczka dziennikarska.

Co zawiera testament Hindenburga?

BERLIN, 17. 8. (PAT). Prasa niemiecka zamieszcza następujące oświadczenie von Papena w związku z testamentem Hindenburga: W dniach żałoby narodowej, kiedy Niemcy oplakują swego wiernego rycerza, wrogie czynniki wysuwają często zagadkowe przypuszczenia odnośnie testamentu politycznego Hindenburga, mianowicie, że narodowy socjalizm nie pozwoli nigdy na

jego opublikowanie. Testament ten wyczyłem przedwczoraj Hitlerowi. W testamentie tym wyrażona jest wola Hindenburga, który pragnie wzmocnienia jedności wewnętrznej całego narodu niemieckiego, jedności, którą Führer urzeczywistnił w dniu 30 stycznia, by dać możliwość Niemcom spełnienia swego postannictwa historycznego. Jest to również jedynym pragnieniem Hitlera.

3-ci sezon w Lubieniu Wielkim

Sezon ten cieszy się największą popularnością ze względu na wielkie udogodnienia dla kuracjuszy zarówno w cenach kąpeli jak i w cenach mieszkań, — znacząca się zwiększoną frekwencją.

Sława tego Zdrojowiska rosnąca z dniem każdym, a oparta na rzetelnym walorach wód tutejszych ściągają kuracjuszy z najdalszych stron Polski jak również i zagranicą. Między kuracjuszami

przybyłymi do tego Zdrojowiska spotykamy gości z Niemiec, (Lipsk, Wrocław, Berlin), z Francji, a nawet z Ameryki.

Kierują tu kuracjuszy nie tylko najwybitniejsi lekarze i profesorowie, ale zarazem i Związki oraz Zrzeszenia względnie organizacje tak z działu przemysłu jak i handlu, z Kas chorych, ze Związków urzędników państwowych i nauczycielstwa. Niezwykle sprzyjające leczeniu

częstych i ciężkich chorób jak reumatyzm, artretyzm, ischias, cukrzyca, choroby kobiece, choroby krtań i nosa, są ogólnie znane a atmosfera tu panująca, doskonale wyrobiona służba, niespotykana wprost czystość spotyka się z powszechnym uznaniem.

W sezonie tym, poza zniżkami przyznanymi urzędnikom państwowym, wojskowym, członkom Zrzeszeń oraz wykazującym się dowodami ubóstwa wprowadza Zarząd w 3-cim sezonie wydatną zniżkę dla kuracjuszy dojeżdżających.

Cena biletu kolejowego ze Lwowa do Lubienia wynosi 1,50 zł.

Cena przejazdu autobusem z Wałów Hetmańskich we Lwowie do Zakładu Zdrojowego Lubień Wielki wynosi 2 zł., w abonamencie taniej.

Dla kuracjuszy powracających z tego Zdrojowiska wydawane będą przez Zarząd do końca sezonu 25 proc. zniżki kolejowe.

Pokoje w budynkach zdrojowych już od 2 zł.

Koszta całkowitego utrzymania w Pensjonacie zdrojowym 6 zł. dziennie, w pensjonatach poza Zakładem zdrojowym 4-5 zł. dziennie. (x)

Powrót min. Piłsudskiego

WARSZAWA, 17. 8. (PAT). Marszałek Piłsudski powrócił w dniu wczorajszym do Warszawy.

Aresztowania narodowców

WARSZAWA, 17. 8. (Tel. wł. G.). Onegdaj aresztowano w Ostrowiu Wielkopolskim działacza narodowego por. rez. Fr. Stawickiego. Po przesłuchaniu osadzono go w więzieniu śledczym. Przyczyną aresztowania ma być podobno jedno z wygłoszonych przez niego przemówień.

Po aresztowaniu p. Stawickiego przeprowadzono rewizję u prezesa Stronnictwa Narodowego, dr. Mamaka, oraz w lokalu Młodych Str. Nar. w „Strzelnicy”.

Poprzednio jeszcze przesłuchiwało na policji członków Stron. Nar.: braci Maciaszków, Kaczmarska, Kotowskiego, Gruntowskiego i Czerwinkego. Po przesłuchaniu zwolniono ich.

W Poznaniu aresztowano red. Stan. Czaplewskiego, który był w Ostrowiu na zebraniu.

Ruch kolejowy

Ministerstwo Komunikacji podaje do wiadomości, że:

Z dniem 10. 8. po ukończeniu robót nad prowizorycznym mostem na stacji Bogumiłowice linii Kraków—Tarnów, został z Krakowa otwarty ruch bezpośredni przez Tarnów do Krynicy i Lwowa wszystkich pociągów pasażerskich z wyjątkiem pociągów 601 i 602, które narazie nie kursują.

Z dniem tym, odwołuje się ruch okrężny pociągów Warszawa — Krynica oraz pociągów zagranicznych komunikacji Berlin—Bukareszt i Wiedeń—Bukareszt.

W związku ze zbudowaniem prowizoryjów na linii Kraków—Tarnów, zaszła potrzeba zmiany w kursowaniu niektórych pociągów pasażerskich na linii Kraków—Lwów i odwrotnie oraz zmiany niektórych pociągów skomunikowanych na liniach sąsiednich.

Szczegółowe rozkłady jazdy, uwzględniające zaszłe zmiany kursowania pociągów pasażerskich od 15-go bm, uwidocznione będą w ściennych rozkładach jazdy i specjalnych ogłoszeniach na stacjach kolejowych oraz zostaną ogłoszone przez Dyрекcję Okręgową Kolei Państwowych w prasie codziennej.

Ministerstwo Komunikacji nadmienia, że wobec prowizorycznych mostów i dalszej odbudowy uszkodzonych odcinków torów na linii Kraków — Tarnów, nie może być regularność i szybkość pociągów od razu doprowadzona do normalnej.

Polepszenie się biegu pociągów pasażerskich nastąpi stopniowo w okresie najbliższych miesięcy i w rozkładzie jazdy na okres zimowy, ważnym od 7 października br., który ukaże się z końcem września, będą uwzględnione wszystkie zmiany i podane regularne biegi pociągów pasażerskich.

Qwadol - Antimolina - Molol - Qwamolśrodky przeciw
mołom poleca**Q. T. Wincklera Syn,****L W O W**
Rynek

Co lepsze?

Najhałaśliwszy bodaj dzisiaj w świecie spór toczy się dokoła pytania, co lepsze, czy rządy prawne, czy dyktatura, dla dobrobytu i potęgi państw współczesnych. Głośniejsze zachowują się w tym starciu poglądy zwolennicy dyktatur. Jest to zrozumiałe i nieuniknione, gdyż rozgwar i szum ustawicznych oklasków, zachwalań, bałwochwaltw, jest jedynym swoiście wysokogórskim powietrzem, którym dyktatury oddechają. Pełno zatem, dzień w dzień, krzyku, że tylko dyktatury sprostać mogą zadaniom dzisiejszym. Gdyby wierzyć na słowo, miałyby się nieraz wrażenie, że spór, co lepsze, jest już wielokrotnie rozstrzygnięty na rzecz dyktatur.

Alę, oprócz słów i krzyku, jest jeszcze rzeczywistość i doświadczenie. Mają i one swą wymowę. A one mówią coś całkiem innego o stanie rzeczy w dzisiejszej Europie.

Nielatwo byłoby wskazać kraj, doprowadzony przez dyktaturę do stanu kwitnącego. Najznaczniejsze w tym kierunku przedsięwzięcia podjęto we Włoszech, w Hiszpanji, w Niemczech. Włoszy, gdzie faszyzm, z głębokim podłożem swojskim, jako pierwsze zwarcie i skrajne przeciwstawienie się światu zachodniego bolszewizmowi, miał od początku, obok znakomitego wodza, dużo uroku i powagi, krocząc swoją drogą, na swym półwyspie, bez podobieństw gdzieindziej, ale i tam, mimo niewątpliwego i rozległego podniesienia w wielu dziedzinach, stan gospodarczy daleki jest od świetności. W Hiszpanji siedmioletnia dyktatura zafamała się doszczętnie, ściągając na się uzasadnione zarzuty złych rządów, zabagnień, nadużyć, a kraj pogdążając w za męt, z którego teraz powoli się leczy pod rządami prawnymi. Niemcy, w których dyktatura przybrała od półtora roku postać najjaskrawszą, wśród niestannego brzęku samochwalstwa, pograżają się w coraz głębsze trudności gospodarcze, których jednym tylko z objawów jest zanikające pokrycie marki i pozorami tylko pokrywane trwanie bezrobocia. Między puszeniem się dyktatur i strojeniem się w szaty jakichś zbawczych zjawisk, a rzeczywistymi wynikami, jest przepaść.

Natomiast państwa, nie zrywające z rządami prawnymi, na których czelu kroczy Anglja i Francja, w gronie wszystkich wysoko stojących państw mniejszych, jak Belgja, Holandia, Szwajcaria, Danja, Norwegja, Szwecja, nie tylko chlubnie wytrzymują zestawienie z pełnymi przechwałkami dyktaturami, ale bardzo stanowczo biorą górę.

W Anglii, gdzie w ciągu roku 1933 liczba bezrobotnych z 2 milj. 776 tys. spadła o 513 tys., a w pierwszej połowie r. b. o drugie tyle, już w końcu roku 1933 wskaźnik wytwórczości zrównał się z ostatnim przedkryzysowym rokiem 1928, tak, że Anglja otwiera od blisko roku pochód wydobywania się z przesilenia.

Najbardziej jednak pouczające jest obecne doświadczenie Francji. Półtoraroczne zgórą rządy lewicy, od wyborów z 1 i 8 maja 1932 do paryskiej zawieruchy z 6 lutego 1934, zniszczyły równowagę budżetu, spowodowały odpływ złota, zmąciły życie kraju rozpanoszeniem się nadużyć, wiodły na manowce politykę zagraniczną. Rząd zjednoczenia narodowego, pod przewodnictwem P. Doumergue'a, objawszy władzę 9 lutego 1934, nie zażądał żadnej zmiany

konstytucji, odkładając na wolniejszą chwilę pożądaną poprawę, a rządy sprawował najściślej na podstawach prawnych. Dzisiaj, po pół roku, wyniki są zdumiewająco pomyślne. Równowaga budżetu jest zapewniona, od 1 marca po 15 lipca r. b. wpłynęło do kraju 5 miliardów 500 milionów franków w złocie, wewnętrzne życie kraju jest znakomicie uzdrowione przez żmudne, ale stanowcze oczyszczanie się z nadużyć i dobieranie się do winowajców, polityka zagraniczna prostuje się bardzo wy-

rażnie. I okazało się, że wszystko to zrobić można bez uciekania się do rządów z zawieszeniem prawa, które gdzieindziej miały być lekarstwem na wszystko, ale zawiodły.

W Polsce, gdzie wysoko idzie fala zachwalania rządów t. zw. silnych, zrywających ze zwykłym trybem prawnym, a znacznie niżej sący się mętna struga wyników, dobrze będzie mieć jasno przed oczyma także pouczające doświadczenie zzewnątrz.

STANISŁAW STRONSKI

Dżentelmen w bibliotece

Korzystając z dwudziestolecia wojny światowej, „Gazeta Polska” stworzyła rubrykę „Zapomniane grzechy”. Pod tytułem „Endecki dwugłós” zestawia w niej w nrze z 15 sierpnia dwa ustępy — jeden z tarnopolskiego „Głosu Polskiego”, drugi z „Gazety Warszawskiej”. Jakiś sprytny dżentelmen z redakcji organu sanacyjnego śleczy w bibliotece i szuka „grzechów endeckich”. A może nie dżentelmen i nie zręczny? Bo chyba zanadto liczy na ludzką naiwność.

Przecież jedno pismo wychodziło w Austrii, drugie w Rosji i oba musiały liczyć się z cenzurą wojenną. Nic więc dziwnego, że „Głos Polski” zachwalał zgodę między stronnictwami polskimi i ich lojalne usposobienie względem Austrii. Jeżeli zaś narodowym demokracjom robił wobec rządu austriackiego reklamę, że „kroczą ramię w ramię z innymi stronnictwami i prześcigają się z nimi w pracach, zapale i ofiarności”, to wyświadczył im niemałą przysługę w momencie, kiedy ich dżentelmeni z NKN-u denuncjowali i nad szeregiem ich przywódców wisiała groza szubienicy.

Narodowa demokracja b. Galicji powzięta bezpośrednio po wybuchu wojny uchwałę, że należy spełnić obowiązki wobec państwa, ale nic nie robić „z własnej pilności”. POCO tu sięgać po artykuły tarnopolskiej gazety i cytować z niej słowa, kiedy stanowisko endeków lepiej charakteryzuje czyn — rozwiązanie Legionu Wschodniego po próbach uzyskania od rządu jakiejś wyraźnej gwarancji dla Polski? Zeby zaś organ tych, którzy w owym czasie popierali bez gwarancji i zastrzeżeń państwa centralne, zarzucał endekom nadmiar zapalu dla sprawy austriackiej, to

już nieco za dużo. Nie należy wiecznie wracać do przeszłości i wskrzeszać starych sporów, które rozstrzygnął wynik wojny. Dlatego my nie szperamy po bibliotekach i archiwach za ówczesnymi enuncjacjami naszych przeciwników politycznych. Ale cobyśmy tam mogli powyszukiwać za kwiatki!

Tyle co do „Głosu Polskiego”. A teraz o „Gazecie Warszawskiej”. Oto ów wyjątek w całości:

„Różni agitatorzy, albo strony, mające w tym interes wojenny, próbują wmówić w naród nasz, iż winien wtrącić się czynnie do strasznych walk, jakie rozgrywać się będą na ziemi naszej...”

„Zostańcie spokojni i rozważni, nieczuli na wszelkie pokusy.

W walce obecnej Królestwo Polskie będzie miejscem przemarszu zapewne coraz to innych wojsk i chwilowi zwycięzcy, udający w jakimś mieście czy wsi nowych panów, będą nimi tylko przez chwilę, poczem zmieni się władza i dokona odwetu. Tak może być w ciągu tej wojny wiele razy. Każdy więc krok nieopatrzny zemści się zawsze straszliwie. To pamiętajcie, że trwając w dotychczasowej rozwadze, sprawie polskiej zasłużyście się najbardziej...”

Zdaje się, że dżentelmen z „Gazety Polskiej” nie odkrył Ameryki. Ze Narodowa Demokracja nawoływała ludność Królestwa do spokoju i nie chciała tam ruchu zbrojnego, to stara historia. Niewątpliwie też miała słuszość, a zapowiedzi przemarszów i chwilowych zwycięstw sprawdziły się w istocie.

Co w przytoczonym wyjątku zaskądziwia, to, że mimo cenzury, tak wolno było pisać, że wolno było ostrzegać przed czynnym mieszanym się do walk i zapowiadać zmienne koleje wojny. Naprawdę, zazdrość chwilami bierze!

Dalsza „ewakuacja” Lwowa

Przeniesienie Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych do Warszawy

(g) Rozpęd „ewakuacyjny” miasta Lwowa nie został jak dotąd zatrzymany, mimo iż zbudowano, jako zapórę przeciw tej szkodliwej dla naszego grodu fall, poważną tamę lwowskiej opinii publicznej, popartej szeregiem enuncjacji lwowskiej Rady Miejskiej, lwowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, szeregu organizacji społecznych, gospodarczych, itd.

Komuś widocznie zależy na tem, by ze Lwowa zrobić Pipidówkę.

Po licznych faktach „ewakuacyjno-deklaryacyjnych”, z których ostatnim jest zniesienie przy lwowskiej politechnice wydziału rolniczo-leśnego, z równoczesnym uderzeniem w ośrodek pracy naukowej w Dublinach, mamy do zanotowania nowe zjawisko.

Jak się dowiadujemy Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych we Lwowie, mieszczące się od lat przy ul. Kurkowej 21 ma być w najbliższym czasie przeniesione do Warszawy. Jest to jeszcze jedna z tych niespodzianek, które przewiduje pilnie nasz system centralizacyjny, a o których mało po-

informowane są nasze czynniki lokalne. Jakie szkody dla polskiego stanu posiadania miasta Lwowa niesie za sobą tego rodzaju translokacja, nie potrzeba chyba obszerne wywodzić. Piękne tradycje wydawnicze naszego miasta zostają jednym pociągnięciem pióra zniszczone, a wraz z nimi postrada poważny dochód lwowski przemysł drukarski i instroligatorski. Wydawnictwo to, będące dzisiaj instytucją samowystarczalną, skupiło w swych murach szereg specjalistów, a będąc placówką, zaspokajającą przede wszystkim potrzeby szkół mniejszości narodowych na terenie Małopolski Wschodniej, Wołynia (podręczniki ruskie, czeskie, niemieckie) nawiązało z nimi kontakt kulturalno-oświatowy, kontynuując tem samem misję dziejową stolicy kresowej — Lwowa.

Wierzyć chcemy, że plan przeniesienia Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie odbije się szerokim echem w naszym mieście, a opinja polska przeciwstawi się zgodniej tej „ewakuacji”.

Dr. Ksawery OBMINSKI
elektroterapia powrócił 1 p. od 12
Lwów, L. Sapiehy 5. do 14 popoł. 23951

Urywki z dnia

Co zrobią Niemcy?

Obserwując uważnie rozwój wypadków w Niemczech, należy pamiętać o ich wpływie na międzynarodową sytuację polityczną. W ostatnich czasach nie pisano w Polsce o dynamice na zewnątrz niemieckich zdarzeń i przemian.

Nie od rzeczy będzie zatem przeczytać, co pisze wybitny angielski dziennikarz Wickham Steed na łamach paryskiego 1934:

„Bardziej, niż kiedykolwiek, mogą teraz odczuć — Hitler i Goering — potrzebę widzialnych sukcesów, aby rozbudzić równocześnie entuzjazm narodowy i odwrócić uwagę od „czystki” z 30 czerwca i od krwawej próby zamachu austriackiego. A jeżeli tak jest, mogą się oni rzucić w jakąś awanturę zagraniczną — tem bardziej, że krytyczna sytuacja, w której znajdują się z punktu widzenia gospodarczego i finansowego, grozi ruiną im i systemowi nazistycznemu. Mogą oni także rozkołysać nową falę terroryzmu.

Z drugiej strony jest również możliwe, że Hitler uważa objęcie prezydentury i utrzymanie kanclerstwa za sukces wystarczający na razie i że w tym sensie da się odczuć wpływ Reichswehry.”

Wpływ Reichswehry, to świadomość generałów, iż Niemcy nie są jeszcze gotowe do wojny. W każdym jednak razie należy być przygotowanym na wszystko i nie zadawać się układami z Niemcami i z Gdańskiem.

Papa tam, a synek tu

Prasa narodowa, zwłaszcza warszawska, ogłasza od czasu do czasu dane o zażydzeniu poszczególnych dziedzin pracy i twórczości w Polsce. Ostatni numer „Myśli Narodowej” zwraca uwagę na zażydzenie zawodu dziennikarskiego:

Pozwalamy sobie na małą w tej sprawie pobudkę w postaci wyszczególnienia odpowiedniej części składu redakcyjnego dwóch dzienników, które już w tytułach polskość swoją zaznaczają. Do redakcji „Kurjera Polskiego” należą pp.: Atlas Adolf, Barbanel, Baumgart vel Mirek, Chorowiczowa Anna, Fiszmanówna Jewa, Głuszczowski Hersz, Gurfinkel Leon, Jakubowicz Kazimierz, Klein Konstanty, Krongold Szymon, Melodysta St., Piernikarz Stanisław, Reichman Józef, Sztranoman Wilhelm, Toepflitz Jerzy. Odpowiednią część redakcji „Gazety Polskiej” liczebnie jest nieco skromniejsza; w skład jej wchodzi pp.: Adlerowa Jadwiga, Krukowski Stefan, Liński Henryk (Lichtenstein), Lassota Waclaw (Lewinsohn), Otmar (Berson) Jan, Szrajt, Stanisławski Czesław, oraz sam Sokół Florjan, syn Nahuma Sokółowa, prezesa Światowej Organizacji Syjonistycznej. (Papa tam, a synek tu...). Ten starczy za wielu.

W „Kurjerze Lwowskim” uczyniliśmy już raz aluzję do żydowskiego pochodzenia p. Otmara, który w odpowiedzi na deszał grubiański list, bez wyjaśnień zresztą, co do istoty sprawy. Z listu p. Otmara wynikało, że pan ten nie uległ nigdy w życiu pewnej rytualnej operacji. Jeżeli jest Żydem z pochodzenia — to nic straconego: lord Melchett sprawił sobie tę przyjemność w tak późnym wieku. A jednak cieszylibyśmy się, gdyby się okazało, że w posadzeniu kogokolwiek o to, że jest Żydem, mylimy się. Takimi już jesteśmy szowinistami.

R.

Daj grosz
na L. O. P. P.

Polska ekipa i polskie samoloty na tegorocznym Challenge'u

Trzech Lwowian bronić będzie barw polskich

Tegoroczne zawody challenge'owe będą bardzo trudne, o wiele trudniejsze niż w roku 1932, ponieważ w ciągu ostatnich dwóch lat technika lotnicza posunęła się ogromnie naprzód — specjalnie w dziale budowy samolotów turystycznych, na których dokonano szeregu wspaniałych przelotów (wystarczy wspomnieć imponujący „skok” majora Skarżyńskiego przez Atlantyk na małej „RWD”). Walka między zespołami Francji, Włoch, Niemiec, Czechosłowacji i Polski będzie niezwykle zacięta i ambitna. Stają też do niej najlepsi piloci i najlepsze maszyny pięciu państw.

Polska ekipa 11 samolotów challenge'owych występuje jako jeden z faworytów tej walki. W tak zaciętej konkurencji jednak, w której o zwycięstwie będą decydowały małe różnice punktów, utrzymanie pułapu przez Aeroklub R. P. będzie rzeczą bardzo ciężką, wymagającą wielkiego wysiłku pilotów.

Dobierano ich też nadzwyczaj starannie. Do obozu treningowego wybrano przeważnie dobrych akrobatów powietrznych, oraz pilotów, którzy odznaczili się w poprzednim Challenge'u. Po długim treningu i licznych próbach wybrano z tego zespołu najlepszych i jeszcze raz poddano ich treningowi na specjalnym kursie, by ostatecznie ustalić skład polskiej 11-ki, mającej bronić barw Aeroklubu Rzplitej. Na „RWD-9” polecą 5 pilotów, na „PZL-26” — 5-ciu. Poza to każdy pilot otrzyma towarzysza podróży, równocześnie dobrego mechanika, a w potrzebie też pilota, mogącego na długiej trasie lotu okężnego pomóc w sterowaniu.

PILOCI

Na „RWD-9” polecą nast. piloci i obserwatorzy:

Kapitan **Jerzy Bajan**, znakomity akrobata i lotnik sportowy, lat 35, brał udział w szeregu konkursów krajowych i zagranicznych, m. in. w Challenge 1930 i 1932 r., oraz w austriackim locie alpejskim w 1933 roku. Towarzyszyć mu będzie starszy majster wojsk. **Gustaw Pokrzywka**.

Kapitan **Stefan Florjanowicz**, lat 35. Towarzyszyć mu będzie starszy majster wojsk. **Leon Zamara**.

Kap. **Henryk Skrzyński**, lat 34, członek Aeroklubu Poznańskiego, znany pilot sportowy. Brał udział w szeregu konkursów krajowych i zagranicznych, m. in. w krajowym konkursie samolotów turystycznych w 1930 r. i zajął w swej kategorii maszyn lżejszych pierwsze miejsce. Polecą z nim p. **Michał Lorenc**.

Pilot **Tadeusz Karpiński**, lat 33, długoletni pilot komunikacyjny na polskich liniach oraz pilot konkursowy. W 1930 r. zgłoszony do Challenge'u, wycofał się skutkiem choroby. W 1932 r. zajmuje w Challenge'u miejsce 9-te w punktacji ogólnej, a 2-gie wśród Polaków, po śp. Żwirce. Jego miejsce w Challenge'u 1932 r. przyczyniło się znacznie do uzyskania przez Polskę również pierwszego miejsca zespołowego. Polecą z nim p. **Adam Gawełda**.

Pilot **Stanisław Pionozyski**, lat 34, znany konkursowiec i b. pilot komunikacyjny. W 1930 r. zajmuje w Challenge'u dobre miejsce, w 1932 r. odpada przed zawodami skutkiem uszkodzenia maszyny w czasie treningu. Jako obserwator polecą z nim świetny mechanik „PZL” **Stanisław Zianteł**.

Plutonowy **Jan Buczyński**, czelowy polski akrobata, lat 32, Polecą z nim jeden z współtwórców maszyny „RWD” inż. **Stanisław Rogalski**.

Na „PZL-26” polecą następujący piloci i obserwatorzy:

Kpt. **Piotr Dudziński** z 6 p.l. we Lwowie znany z wielu konkursów krajowych i zagranicznych. Brał udział m. in. w Challenge'u 1930 r. i w austriackim locie alpejskim w 1933 roku. Polecą w towarzystwie starszego majstra wojsk. **Eustachego Kołodzieja**.

Por. **Andrzej Włodarkiewicz**, lat 27. Najmłodszy pilot ekipy, przydzielony dzięki wysokim kwalifikacjom, wykazanym w czasie treningu. Polecą z nim również pilot **Eugeniusz Przysiecki**.

Inż. **Szczepan Grzeszczyk**, znany lwowski pionier szybowcowy i konstruktor szybowców rekordowych, lat 33 brał udział w szeregu konkursów, za-

jął drugie miejsce w 3 Krajowym Konkursie Samolotów Turystycznych. Polecą z nim pilot **Władysław May** z Aeroklubu Lwowskiego.

Kpt. **Ignacy Gedgowski**, znakomity pilot wojskowy i sportowy, uczestnik Challenge'ów 1930 i 1932 r. Polecą z nim pilot sportowy **Jan Kmieć**.

St. sierż. **Jan Balcer**, wojskowy pilot akrobata, jeden z najlepszych w polskim lotnictwie. Towarzyszyć mu będzie wybitny nawigator: kpt. **Jan Kulza**.

SAMOLOTY, NA KTÓRYCH POLECA

Zarówno „PZL-26”, jak i „RWD-9” są samolotami skonstruowanymi specjalnie dla Challenge'u. Oba stanowią ewolucje odpowiednich typów Challenge'u poprzedniego (1932), a mianowicie samolotów „PZL 19” i „RWD 6”, do których też są w ogólnych zarysach podobne.

Założeniem samolotu „PZL-26” (konstruktor inż. **Jerzy Dąbrowski**) była jak największa szybkość oraz konstrukcja metalowa aż do pokrycia skrzydeł włócznicze (za to również są punkty). Zrezygnowano natomiast z siedzeń obok siebie, bo to rozdyma kadłub na szerokość i tem samem zmniejsza szybkość. W wysmukłym kadłubie „PZL-26” 3 miejsca są umieszczone gęsiego — jedno za drugim.

Założeniem samolotu „RWD-9” był kompromis między różnorodnymi wymaganiami, stawianymi dobrej turystycznej maszynie — i mocno w regulaminie punktowanemu. Kosztem nieco mniejszej szybkości zbudowano kabine 4-osobową, po dwa miejsca obok siebie (jak w samochodzie). Pod względem materiału zachowano dotychczasową strukturę mieszana: stal, drzewo i płótno, najlepiej nadająca się dla danego typu konstrukcji.

„Interes przedewszystkiem” dewizą poczty...

Autor artykułu „Rekordy pocztowe” zamieszczonego w Kurjerze Warsz. jest inżynierem i odczuwa krzywdy, jakie Oksywji sprawia poczta. Zechce jednak przyjąć do wiadomości, że w tem samym położeniu znajduje się obecnie w Polsce tysiące miejscowości. Ten zaś brak troski o dobro milionów klientów poczty mamy do zawdzięczenia właśnie jego kolegom zawodowym, oraz emerytowanym oficerom, niezdolnym do służby wojskowej, ale zdolnym do służby pocztowej, wymagającej znajomości przedmiotu niemniej wielkiego jak wojskowość i niemniej energii, rzutkości, rożgarnięcia i przytomności umysłu, a przedewszystkiem znajomości stosunków ekonomicznych i społecznych.

Winy tego nie można im zręszta przypisać. Lecz musi zastanowić, że (i dlaczego?) wojskowych uważa się — i to tylko u nas za uzdolnionych do wszystkiego. Następstwa tych zapamiętań odczuwamy nietylko na tem polu.

ZAROBEK PRZEDEWŚWYSTKIEM?

Dzisiejsza poczta u nas chce tylko zarabiać, a jak najmniej dawać w zamian. Państwo zaś nie może być ani kupcem ani fabrykantem, a dobra administracja jest najlepszą polityką.

Jak wspomnieliśmy, zapominano o tem już od r. 1919. Dlatego to m. in. prowadzono reklamy prywatne na drukach pocztowych. Dziwnym zbiegiem okoliczności chciano to urządzenie naśladować w Holandji, kraju którego mieszkańcy odznaczają się niesłychanie wysokim poczuciem prawa i słuszności.

OPINJA SADU

Znalazł się też tam kupiec, który zarządzenie to zaskarżył do Sadu i uzyskał wyrok przychylny, uzasadniony, tem, że nie można wymagać od ludzi, aby kupowali, lub za pieniądze korespondujących z nimi otrzymywali formularze pocztowe, telegraficzne i telefoniczne, na których są ogłoszenia konkurencji, podkopujące ich byt.

Sąd stanął bowiem na słusznym stanowisku, że jak wszystkie urządzenia państwowe, tak i poczta obok innych

„PZL-26” wyposażone są w silniki amerykańskie „Menasco” o mocy 260 koni. Z pośród „RWD-9” dwa wyposażone są w czeskie silniki „Walter Bora” o mocy 200 koni, cztery zaś — w silniki polskie „Skoda” inż. Nowkuńskiego. Są to silniki mocy 300 koni, odznaczające się niesłychanie małą wagą w stosunku do mocy.

Chmury nad zagłębiami naftowymi

(K) Ciężkie są drogi naszego polskiego przemysłu naftowego, tem cięższe, że posiadał on kiedyś piękne loty i że wiązane z nim wiele nadziei. Wszak jeszcze na jeździe w Krofnio mówiono o ropie, terenach, inżynierach, robotnikach polskich z entuzjazmem i radością. Kreślono plany prac pionierskich... rozszerzano teren działania... tymczasem wszystko dostaje obuchem w łeb, a zagłębienia naftowe stają wobec niepewnego jutra. Czy zechcą pracować w obliczu takiej sytuacji?

To pewne, że dawno już ziadły swoje zasoby, a o dalszych wierceniach ani marzyć. Prace te są kosztowne i eksperymentalne — choć na Podkarpaciu jest w tej chwili do zdobycia szereg nowych terenów. Któż jednak będzie miał tę odwagę i tę siłę, by przez wiercić 400 szybów i dopiero w 401 wydobyć ropę, jak to miało miejsce w sowieckim zagłębieniu naftowym Lok — Batan.

Liczyć się przeto należy z dalszem

Szybkość maksymalna wynosi od 250—300 km./godz. Podkreślić należy, że konstruktorom maszyn udało się uzyskać olbrzymią rozpiętość między szybkością maksymalną a minimalną; w cyfrach wyraża się ona jak 5:1. Jest to bardzo wielki plus na naszą korzyść, wątpliwa jest bowiem rzeczą, czy którakolwiek z zagranicznych maszyn będzie mogła pod tym względem polskie przewyższyć.

Zrobiono zatem wszystko, aby świetny sukces nieodżałowanej pamięci kpt. Żwirki i inż. Wigury powtórzyć, a jeśli nam przyjdzie przegrać, to — zaszczytnie. t. u.

kurczeniem się przemysłu naftowego w Polsce — co w konsekwencji pociągnie za sobą w pierwszym rzędzie zamknięcie całego szeregu placówek przemysłowych. Już w roku zeszłym koncern „Małopolska” zamknął jedną rafinerię, jedną zamknął w br. koncern „Limanova”; za niemi pójdą dalsze. A czyż komasacja „Limanowo — Galicja” nie jest nakazem koncentracji, w związku z sytuacją, jaka się w przemyśle naftowym wytworzyła.

W związku z zaniechaniem wierceń i produkcji liczyć się należy również z przekreśleniem eksportu produktów naftowych, co w dalszej kolejności pociągnie za sobą zmniejszenie dopływu walut zagranicznych. Plan wyrównania, spowodowany obniżką cen nafty przewiduje redukcję personelu zarówno urzędniczego, jak i robotniczego, redukcję płac itd.

Sytuacja jest o tyle groźniejsza, że na rynku zagranicznym nie jesteśmy w stanie konkurować z najbliższymi nawet sąsiadami, a więc np. z Rumunią, której cysterna ropy jest 4-krotnie tańsza niż w Polsce, co się tłumaczy większą wydajnością szybów rumuńskich i płytkimi a zatem tańszymi wierceniami.

W kołach naftowych liczą się nawet z tem, że o ile sytuacja się nie poprawi ządzie potrzeba sprowadzania gotowych produktów przemysłu naftowego z zagranicy. Ile paradoksalności mieściłoby się w tej polityce naftowej tego chyba nie potrzeba podkreślać.

Od lat 5 koncerny naftowe nie płacą żadnej dywidendy a o dopływie kapitału zagranicznego w tej chwili ani marzyć. Praca pionierska w przemyśle naftowym prawie, że nie istnieje; wprawdzie „Polmin” próbował wiercić ale trudy jego nie dały żadnego rezultatu.

Nas w Małopolsce najbardziej w tej chwili niepokoi sprawa redukcji i obniżki stawek robotniczych. Kto choć pobieżnie zapoznał się z dolą i niedołą robotników w małopolskich zagłębieniach naftowych, ten wie, że życie ich jest bardzo ciężkie. Minęły dawno czasy, gdy na robotnika naftowego patrzano z zazdrością. Minęły. Dziś osady kopalniane są pełne bezrobotnych, nędzy i troski. Gdyby więc ich niedola miała się jeszcze bardziej pogorszyć, to obniżka cen na ich barkach zanotowałyby najcięższe ofiary. A jak odczują niżkę cen nafty szerokie koła konsumentów na wsi, a więc te sfery, dla których ona została przygotowana? Ci, którzy śledzą koleje obniżek „dla wsi” twierdzą, że w końcowym swym efekcie wieś zupełnie ich nie odczuwa. W wielu wypadkach stwierdzić można że ceny detalicznie zupełnie niżki u góry nie notują. Obawiać się przeto należy, że i obniżka cen nafty na wsi roztopi się po drodze od magazynu rafineryjnego do sklepiku drobnego kupca.

Tych parę uwag uważaliśmy za stosowne rzucić na marginesie obniżki cen nafty stojąc na stanowisku, że obniżka ta była konieczna. Obecnie jednak dążyć należy, by wieś naprawdę na niej zyskała i, po drugie, by polityka cen nie odbiła się tragicznie na położeniu robotnika. Jak nas informują, nowych cen nafty oczekiwany należy dopiero z początkiem przyszłego miesiąca.

zalet i przymiotów winna być przedewszystkiem bezstronna.

U NAS INACZEJ..

U nas nauka ta poszła w las. Poczta zamierza bowiem umieszczać dalej reklamy i to nawet na skrynkach pocztowych. Znowu z krzywdą dla konkurencji, nie mogąc z tego korzystać. Tutaj należałoby także sprawa konkurencji jaką czyni taką ciężko opodatkowanym kupcom umieszczanie na pocztach prywatnych sprzedaży przyborów do pisania, książeczek i t. p. oraz sprzedawania przez nią samą tytoniu i t. d. Kto też te rzeczy zna, nie dziwi się opinii, jaką ma o nas zagranica.

Trzeba też sprostować zapamiętanie p. Inż. J. C. z Kurjera Warsz. co do doręczenia przesyłek pocztowych. Dobrej i uczciwej poczty pośpiesznej jest każda przesyłka bez wyjątku. Różnica powstaje dopiero przez sposób doręczenia. Natychmiastowe doręczenie przesyłek ekspresowych winno zatem nastąpić po nadejściu na miejsce przeznaczenia, a jak wykazaliśmy wyżej nie dzieje się to.

TRZEBA SIĘ DZIWIĆ..

Przytaczając to, nie chodzi mi o politykę, lecz przykład, jak wygląda troskliwość o dobro każdego obywatela bez względu na jego zabarwienie polityczne. W b. Austrii było tych zabarwień aż nadto, lecz z takich i podobnych instytucji jak poczta nie robiono politycum i źródła zarobku. Dlatego dbałość ta sprawiała, że przynajmniej przeskoczy w codziennych potrzebach życiowych nie wywoływały pomruków niezadowolonia.

Nie można się dziwić, że tak ciężkie i liczne zarzuty czyni się naszej poczcie, lecz dziwić się trzeba, że przynajmniej interesów handlu i przemysłu nie bronią dość energicznie powołane do tego Izby Handlowe i Przemysłowe. Na to miejsce wstępują jednak inni, wykazując, że w samej stolicy, mimo wydziałów organizacyjnych (!) w Ministerstwie poczt, nie można dostać znaczków pocztowych Sapiienti sat!

Z kraju od korespondentów „Kurjera”

Kronika morską

Promocja w szkole Podchorążych Marynarki

W ub. czwartek w porcie wojennym w Gdyni na pokładzie O.R.P. „Bałtyk” odbyło się uroczyste promowanie absolwentów Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej. Po wysłuchaniu Mszy św. komandor R. Morgenstern wręczył podchorążym świadectwa ukończenia szkoły. Kontradmiral Świrski wręczył prymusom Januszowi Marciniowskiemu i Tadeuszowi Jekelowi szable oficerskie.

Ogółem promowanych zostało 25 oficerów marynarki wojennej, w tem 13 w korpusie morskim, a 12 w technicznym.

PODRÓŻ „DARU POMORZA”. W dniu 12 bm. opuścił port gdyński polski statek szkolny „Dar Pomorza”, rozpoczynając wielką podróż szkolną około świata, która ma trwać około roku. Załoga statku składa się z wychowanków państwowej szkoły morskiej w liczbie 50-ciu.

Kronika śląska

Zakażona studnia powodem epidemii

W Starym Biedraniu wybuchła groźna epidemia tyfusu, która przybiera zastraszające rozmiary. Do baraków dla izolowanych codziennie przywożą po kilku chorych. Obecnie znajduje się tam ogółem 52 chorych na tyfus.

Na podstawie przeprowadzonych przez władze sanitarne badań stwierdzono, że źródłem choroby jest zakażona bakcyliami tyfusu studnia, położona w dzielnicy miasta, zwanej Kopcem. Ze studni tej czerpano wodę, którą następnie rozwożono mieszkańcom. Władze sanitarne studnię zamknęły i postawiły przy niej posterunek policyjny.

Kronika nowotarska

Morderstwo na tle zazdrości

Nowy Targ został wstrząśnięty straszną zbrodnią popełnioną na Michałku Chowańcu przez Kazimierza Krauzowicza. Morderstwo zostało popełnione na tle zazdrości o żonę. Zamordowany był ojcem dwojga dzieci i znany był jako człowiek bardzo uczciwy i stojący poza wszelkimi podejrzeniami. Także morderca p. Krauzowicz był znany jako pracowity i rzetelny człowiek. Ludność Nowego Targu nie może wyjść ze zdziwienia, dowiedziawszy się o tragedji, jaka zaszła między dwoma przyjaciółmi.

Włamanie do Banku Rolnego

Nieznani sprawcy włamali się do Banku Rolnego, dostawszy się do niego przez strych, poczem wybili w sułlicie dziurę. Łupem włamywaczy stała się kwota 800 zł. Policja wdrożyła dochodzenia za włamywaczami.

Kronika leżajska

NOWY DYREKTOR GIMNAZJUM — Niedawno przybył do Leżajska nowomianowany dyrektor tut. gimnazjum państwowego, p. Stanisław Lubicz - Majewski, przeniesiony z Nowego Miasta na Pomorzu. — P. dyr. Majewski odebrał już z rąk p. kierownika Alojzego Ficowskiego gimnazjum i rozpoczął urzędowanie. — Całe społeczeństwo Leżajska żywi nadzieję, iż tut. gimnazjum pod obecnym kierownictwem wytrawnego pedagoga, jakim jest p. dyr. Majewski, stanie w krótkim czasie na wysokim poziomie i powróci do dawnej tradycji „dobrej szkoły” w naszym mieście. **T. Leż.**

Bandycki napad na plebanję pod Jarosławiem

Pięciu bandytów przytrzymanych

(a) Donoszą nam z Jarosławia: Przedwczoraj wieczorem, o godz. 21 trzech zamaskowanych bandytów, uzbrojonych w rewolwery, wtargnęło do mieszkania ks. Andrzeja Bąba w kolonii Cieplice, w pow. jarosławskim. Dwóch innych stało na czatach przed plebanją. Bandydzi rewolwerami sterroryzowali domowników, wśród których znajdowało się dwóch dzierżawców sąsiednich majątków,

a gdy jeden z bandytów grozą broni terroryzował obecnych, dwaj inni dokonali rabunku, poczem wszyscy zbiegli w nieznanym kierunku.

Zawiadomiony o napadzie posterunek policyjny zaalarmował natychmiast Komendę powiatową, która zarządziła energiczne dochodzenia. W czasie pościgu, gdy policja wpadła na ślad uchodzącej szajki, zdążano ustalić, że napadu dokonała poszukiwana przez policję szajka Jana Piaskonia z Woli Małkowskiej w powiecie przeworskim.

Bezwzględnie zorganizowano na wielką skalę generalną obławę w trzech powiatach: jarosławskim, przeworskim i łańcuckim. Pościg, prowadzony z nadzwyczajną energią, doprowadził najpierw do ujęcia dwóch członków bandy Józefa Buniowskiego z Dolnej, w powiecie jarosławskim i Stef. Dymowca z Dyblowa.

Pościg trafił niebawem na ślad herszta bandy, Jana Piaskonia oraz dalszych dwóch członków bandy: Jurka Lachowicza z Dobrej, w pow. jarosławskim i Jana Lipniowskiego z Wylewy, w tymże

Znaczne szkody skutkiem burzy w pow. lubaczowskim

(a) W godzinach popołudniowych przedwczoraj przesunęła się przez powiat lubaczowski gwałtowna burza, połączona z oberwaniami się chmury. Burza wyrządziła znaczne szkody we wsi Dachnowie, gdzie 7 zagród zostało zalanych, a w trzech stodołach woda sęga-

powiecie. W ciągu nocy po przewyciężeniu dużych trudności wszystkich trzech aresztowano.

Przeprowadzona rewizja w ich mieszkaniach wykryła duże magazyny rzeczy, pochodzących z napadów rabunkowych. Znalezione wszystkie rzeczy, zrabowane na plebanji w Cieplicach.

Cała szajka, która w ostatnim czasie była postrachem wymienionych trzech powiatów, znalazła się pod kluczem.

NIVEA

ułatwia naturalne opalenie się w słońcu

KREM NIVEA: Zł. 0.40, 0.75, 1.35, 1.40, 2.25, 2.60
OLEJEK NIVEA: Zł. 1.00, 2.00 i 3.50
FABERCA Spółka Akcyjna w Poznaniu

14-ta rocznica „Cudu nad Wisłą” w Rzeszowie

We środę 15 bm. odbył się uroczysty Obchód 14-tej Roczniczy Cudu nad Wisłą, urządzony staraniem Akcji Katolickiej i Akademickiego Koła Rzeszowian z ZAMP we Lwowie. Po uroczystej Mszy św. w Kościele Parafjalnym z udziałem władz i delegacji, zakończonej odśpiewaniem „Te Deum laudamus” i „Boże coś Polskę”, odbyła się w sali „Sokoła” podniosła Aka-

demja. Zagaił ją p. insp. Rąb, podkreślając religijny charakter uroczystości. poczem orkiestra 17 p.p. odegrała mistrzowsko słynną uverturę Rund’a „Patria”. Na zakończenie p. Jan Pisuliński wygłosił, entuzjastycznie przyjęte, świetne przemówienie, wskazując na znaczenie sierpniowych dni 1920 roku, na bohaterstwo polskiego żołnierza i na obowiązek walki i pracy dla Wielkiej Polski. Po przemówieniu zebrani odśpiewali „Boże coś Polskę”.

Salę wypełniła licznie zebrana publiczność, wszystkich warstw i stanów. przyczem w pierwszych rzędach zasiadli przedstawiciele władz z zastępcą p. Starosty p. Gadomskim na czele.

Ogólne zdziwienie wywołała nieobecność, zapowiadanej na afiszach, „Lutni”, która, jak nas informują organizatorzy, przyrzekłszy swój swpółdział, nie mogła niesieć się skompletować.

Uznanie należy się tak Akcji Katolickiej, jak i Akademickiemu Kołu Rzeszowianom we Lwowie, że nie pozwolili, by to Święto Narodu Polskiego przeszło w zapomnienie wzorem lat ubiegłych.

Kronika przemyska

Aresztowanie podpalaczki

(a) W Nowosiólkach, w pow. przemyskim, wybuchł wczoraj późnym wieczorem groźny pożar, który zniszczył zabudowania gospodarskie Mikołaja Kowalskiego. Dochodzenia policyjne wykazały, iż pożar powstał skutkiem podpalenia, którego dokonała z zemsty osobistej Tekla Kawijczukowa. Podpalaczka aresztowana.

Kronika nadwórniańska

PÓŁKOLONJE N. O. K. N. O. K. w Nadwórnej urządza co roku półkolonie. W tym roku urządziła je w Majdanie Górny i Żwiakach. Przy zakończeniu półkol. urządziły kierowniczki przedstawienie dla ludności. W Majdanie, dzieci już całkiem poprawnie mówią po polsku, żyje tu bowiem ponad 600 Polaków, a półkolonia była czynna już po raz drugi.

W Żwiakach żyje mniej Polaków, a w dodatku są oni całkiem zruszczeni. I jest doprawdy wielką zasługą N. O. K., skoro te dzieci, które tylko po rusku mówią, dzisiaj śpiewają polskie pieśni, deklamują wiersze poetów polskich, tańczą krakowiaka i t.p., ba nawet poprawnie odegrały sztukę na scenie. Serce się raduje na myśl, że można w tak krótkim czasie tak dużo zrobić dla dziecka polskiego. Stuznie też ks. Proboszcz z Sołotwiny podniósł zasługi N. O. K. w Nadwórnej. Szkoła tylko, że tak mało tych półkolonji. Powinniśmy to zbożne dzieło energiczniej poprzeć!

Kronika nowosadecka

O CZYM SANACJA ZAPOMNIAŁA? 15 sierpnia o godz. 11 przed południem odbyło się w lokalu własnym zebranie Sekcji Młodych Stronnictwa Narodowego, poświęcone rocznicy „Cudu nad Wisłą”. Przyjemnie i sympatycznie brzmiał referat młodego narodowca, który w krótkich a dobitnych słowach przedstawił to zwycięstwo narodu polskiego o dziejowym znaczeniu. Zaznaczyć należy, że w Nowym Sączu żadna inna organizacja, a sanacja przede wszystkim tej rocznicy nie obchodziła. Dziwne czasy. Prześladowana młodzież narodowa ma jaką taką pamięć.

PRZENIESIENY DLA „DOBRA SŁUŻBY” Znany na terenie Nowego Sącza narodowiec i b. sierżant armji gen. Hallera, Cetnerowski Jan, pracujący w warsztatach kolejowych, został dla „dobrej służby” przeniesiony do Radomia.

Z ŻYCIA SPORTOWEGO 15 sierpnia odbyły się zawody piłki nożnej między Sandecją a Strzelcem, które zakończyły się zwycięstwem Sandecji w stosunku 3:1. Zaznaczyć należy, że poziom gry u Sandecji z każdym dniem się poprawia, co zawdzięczać należy tak dobrej drużynie, jak i niezmordowanemu wysiłkom prezesa tegoż klubu p. naczelnika A. Krupskiego. (S. P.).

Kronika kamioniecka

Ś. P. MARJA Z SZEMELOWSKICH CHMIELEWSKA, żona em. dyrektora lasów, zmarła dnia 10 b. m., przeżywszy lat 69. Pogrzeb na cmentarz miejscowy w Kamionce Strumiłowej odbył się 12 b. m. przy licznych udziałach społeczeństwa, które oddało ostatnią posługę dobrej Matce — Polce.

Kronika tarnopolska

Czy to w porządku?

Opinia publiczna została zaskoczona wiadomością, że tymczasowy kierownik Ubezpieczalni Społecznej w Tarnopolu zerwał stosunek prawny z dotychczasowym syndykiem adwokatem — Polakiem a zawarł umowę z adwokatem żydowskim.

Dowiadujemy się, że adwokat ten prowadzi prywatny proces p. Niecia, który sprawia mu wiele kłopotu.

NAPRAWA ULIC NA PERYFERJACH Tarnopola, które dawniej były traktowane po macoszemu, postępuje raźnie naprzód.

PODNIĘĆ NALEŻY STANOWISKO ZARZĄDU MIEJSKIEGO w sprawie wynajmu stoisk na jarmarku św. Anny; Zarząd udzielił dla miejscowych kupców bardzo wydatnych zniżek, umożliwiając im wzięcie udziału w tej imprezie.

DERBY PIŁKARSKIE. Ostatnio w Tarnopolu nastąpiło znaczne ożywienie na froncie piłkarskim. Niedawno W. C. K. S. „Kresy” gościł ligową drużynę „Pogoni” lwowskiej, przegrywając zaszczytnie w stosunku 3:1 (0:1). Ostatnio zaś bawiła w Tarnopolu reprezentacja ligowych drużyn Rumunii, wygrywając z Jehudą 5:1, a z Kresami wśród ulewnego deszczu 4:0.

Drużyna Rumunii była b. serdecznie witana przez Zarząd „Kresów” — w imieniu którego przemawiał prezes plk. dypl. Dr. Polniaszek, wręczając gościom odznaki klubowe, i kwiaty — poczem orkiestra odegrała hymny państwowe Rumunii i Polski, a na trybunach zawisły flagi obu państw.

Na marginesie tych zawodów musimy zainterpolować Okr. Kolegium Sędziów, czy na przyszłość nie zechciałoby wyznaczyć bystrzejszych sędziów?

SPRAWY AKADEMICKIE

Przyszłość

A gdy się skończy człek nareszcie
Biać się odzwyczał,
Że masz za mało wolnych meźów,
Za dużo zaś lokai.

Jan Kasprowicz.

Przyszłość. Zagadka. Rozwiązuje ją tylko czas. Słowo złożone. Słowo naruwające odrazu dwa pojęcia: Doczesność i Wieczność. Pierwsze, jest drogą prowadzącą „do niebieskiego strupu”. Po drodze kroczą podróżni. Na przedzie idzie człowiek o twarzy pełnej męstwa i odwagi. W ręce, na której widnieją niezatarte blizny kajdan niewoli, trzyma krzyż i miecz.

Miano tego człowieka — Naród Polski.

Naród jest najszerzą wspólnotą ogarniającą sobą wszelkie zespoły ludzi. Naród, to duchowa jedność przeszłych, obecnych i przyszłych pokoleń.

Jak z tego widzimy, to my też jako obecne polskie pokolenie, mamy ten zaszczyt być członkami tego Wielkiego Narodu. Ale dlatego też, że jesteśmy tylko członkami, tylko częścią, a nie całością Wielkiego Narodu — mamy obowiązek pamiętać i pracować dla całości. Tego zapominac nam ani na chwilę nie wolno.

Każde pokolenie ma swoje zadanie, które musi wykonać, gdy nie chce zejść ze świata z piętnem hańby i potępienia wobec przyszłych pokoleń. Ostatnim naszym pokoleniom przypadł w udziale los niebawmy: Wskrzeszenie Państwa Polskiego. Nam natomiast: w tę polską formę państwa — wlać polską treść narodową i sprawić przez to, by Naród Polski odzyskał niepodległość wewnętrzną, bez której niema prawdziwej niepodległości zewnętrznej.

Tylko Naród Polski winien panować i rządzić w Państwie Polskim zamartwychwałem do życia, dzięki Opatrzności Bożej i dzięki ofiarnej pracy i krwi wylanej członków Polskiego Narodu.

My, to jest obecne polskie pokolenie, złożone z włościan i ziemian, przemysłowców i robotników, kupców i rzemieślników, my właśnie mamy to zadanie.

Zwłaszcza my młodzi. Starsi mają zbyt zniszczone zdrowie przejściem wojennym; a zresztą, oni już swoje zrobili; wywalczyli krwią i życiem Ojczyznę — Polskę, zapisując złotymi literami kartę historii Narodu Polskiego.

Na nas więc ciąży obowiązek unarodowienia Jej. Unarodowienie — zadanie łatwiejsze, łatwiejsze zwłaszcza teraz, kiedy zbiega się ono z okresem przemian dziejowych, kiedy łatwiej jest na miejsce starych, zmurszałych form życia, wstawić nowe, odpowiadające duchowi zaczynającej się epoki. Wynik zaś będzie chwalebniejszy, gdyż po osiągnięciu naszych celów, wpłynąć będziemy mogli na twórczość innych narodów, od których dotychczas więcej wartości zapożyczaliśmy, niż dawaliśmy od siebie.

I teraz zwracam się do Was Kole-dzy, do Was, którzyście uzyskali tego roku dyplomy maturalne i przekroczyli granicę dzielącą Was od nieznanego świata samodzielności życiowej. Jeśli czujemy się Polakami, członkami wielkiego Narodu Polskiego, — pamiętajcie o naszym obowiązku, który

włożyło na nas polskie starsze pokolenie.

Jednak samo pamiętanie, samo myślenie — mało znaczy. Trzeba pracy! Każdy z Was wedle sił swoich, musi przyczynić się do urzeczywistnienia naszych celów. Nie wolno żadnemu z Was zejść z tej drogi, ani uchylić się od tego obowiązku. Gdy spełnimy go należycie, możemy być pewni, że w „pochodzie narodów”, ten wielki Naród Polski zawsze prym dźwierzć będzie.

Młodzież „państwowa”

Obecnie młodzież Polska podzielić możemy na dwie grupy: Młodzież narodowa, która się orientuje w obecnym przełomie, widzi jakie niebezpieczeństwo i skąd grozi narodowi polskiemu. Stara się ona przystosować do warunków nowych, ale oparta jest silnie o religię chrześcijańską, na której podstawach pewna może być zwycięstwa swych idei. — Młodzież tzw. państwowa szuka nowych dróg w sferze bezmyślnych a szumnie brzmiących frazów, odrzuca religię — jako głupie тумanienie kleru, zwraca się w stronę komunizmu;

Pośrednim powodem wytworzenia się tej młodzieży, jest właśnie ten okres przełomowy, który przeżywamy, bezpośrednim zaś powodem — powiedzmy całkiem otwarcie — obecne warunki polityczne. Fakty te nie mogą jednak usprawiedliwiać tego odłamu młodzieży, bo przecież młodzież narodowa, opiera się bardzo ciężkim warunkom. Ktoś może postawić pytanie: — dobrze — chwila przełomowa i tak dalej, ale jeżeli młodzież narodowa widzi niebezpieczeństwo i zło, jeżeli stara się mu przeciwstawić, dlaczego młodzież państwowa tą samą drogą nie idzie? Odpowiedź łatwa. — Młodzież narodowa widząc zło i niebezpieczeństwo grożące ojczyźnie stara się zło zaradzić — i sprawy społeczne, ogólne stawia na pierwszym miejscu z poświęceniem spraw osobistych, młodzież państwowa albo jest na tyle głupia, że nie widzi niebezpieczeństwa grożącego ojczyźnie — i w swej głupocie zło pomaga, albo zdając sobie sprawę jasno z sytuacji, ma na celu przede wszystkim dobro osobiste przed dobrem społecznym i głosząc mrzonkowane hasła, stara się o zaspokojenie swoich potrzeb pod pokrywką pracy dla państwa.

Przypatrzmy się postulatowi ideologii „Legionu Młodych”, jest ich bardzo dużo — wszystkich nie będę cytować, podam tylko niektóre — ma nadzieję wystarczające: Naprzykład taki: — uchwały w rezolucji krakowskiej niespełna rok temu: „utożsamianie przez szerokie warstwy społeczne religii z kierem jako szkodliwe dla pogłębienia duchowego życia religijnego, winno być usunięte z życia polskiego”. Dalej — czytamy w „Państwie Pracy” z 30 lipca 1933 Nr. 25 II. w artykule Jana Duchnowskiego pt. „Dlaczego Watykan popiera wrogów Polski” między in. nast... „państwa posiadające ludność przeważnie katolicką, które będą chciały zachować swobodę swych decyzji w polityce i uchronić się od pozostania „kolonia rzymską” zmuszane będą do prowadzenia zdecydowanie antykościelnej polityki, która okazuje się niestety jedynym sposobem do zmuszenia Rzymu do ustępstw.

Bardziej dosadną enuncjację mamy w 24 Nr. „Państwa Pracy” z 16 lipca 1933 r. w artykule Feliksa Woźniaka pt. „Musi powstać nowa szkoła” — dosłownie: „drugim zadaniem wychowania, jest budzenie poczucia wartości w życiu dziecka. Młodzież dzisiejsza podlega

Podczas pracy, miejcie zawsze w pamięci słowa wieszczki naszego Adama Mickiewicza: „Nie naśladowcie bałwochwalców w ubiorach waszych. Bałwochwalczy, między którymi żyjecie, urząd chcą zrobić szanownym, nie przez poświęcenie się, ale przez ubiór i czeplają na siebie purpurę i gronostaje, i wstęgi, i ordery”. (Księgi Piełgrzymstwa Polskiego XII).

Tadeusz Sokołowski.

jednemu wspólnemu cierpieniu — braku wiary. Po wojnie wszystkie dotychczasowe autorytety w sprawach religii, polityki, wychowania, moralności runęły pod gruzami swych doktryn. Wiary jeszcze niema, ale należy ją stworzyć. Powrót do wiary dawnej jest niemożliwy, ale możliwe jest wprowadzenie na wiarę nową — wiarę w życie”.

W innym nrze czytamy: „Nie chcemy okupacji Polski przez agentów Rzymu w sutannach nawet oblekających polskie ciała — kapłanów polskich” itd. W 30 Nr. „Państwa Pracy” dowiadujemy się z wywiadu z p. Edmundem Gruzińskim, komendantem głównym „Legionu Młodych”, że w przyszłości młodzieży naszej grozi niebezpieczeństwo ze strony dwu międzynarodówek 1) ze strony akcji katolickiej... i 2) ze strony komunistów. Rzeczywiście bardzo „trafne i mądre” porównanie akcji katolickiej z komunistyczną.

Niewiem też jak rozumieć obawę p. Gruzińskiego przed komunistami, kiedy „Leg. Młodych” tak widocznie zwraca się w stronę komunizmu. Dowodem tego choćby artykuł „Państwa Pracy”, z którego dowiadujemy się, że Polska nie powinna poprzestać na materialnym zbliżeniu się z Bolszewią w dziedzinie handlu, ale trzeba jeszcze duchowego zbliżenia. Artykuł tak się kończy: „pragniemy, by Legion Młodych, który niedawno podejmował przywódców radykalnej młodzieży francuskiej, w roku przyszłym witał w murach stolicy przywódców najpotężniejszej młodzieży Komsomolu”.

A teraz słów kilka o moralności młodolegionowej.

W nr. 28 „Państwa Pracy” w artykule pt. „Zrywamy z moralnością młodzieżą” i „Ideologia młodolegionowa” między innymi czytamy, że „prostytucja tworzy nieodstępne uzupełnienie, jakby podmurówkę rodziny”. Dalej czytamy:... uważamy za moralne, wskazane i słuszne, żeby młodzi ludzie kochali się, żyli ze sobą, a w sprzyjających warunkach gospodarczych, mieli ze sobą dzieci, — jednym słowem związki wolnej miłości — i małżeństwa na próbę. Dowiadujemy się jeszcze, że młodzi ludzie powinni tak postępować a nie inaczej, że to konieczne dla zdrowia, dalej „Legion Młodych” domaga się zarządzeń państwowych regulujących sprawy związków między mężczyznami i kobietami, sprawy dzieci, na nowych podstawach odpowiadających wymaganiom „współczesnego” życia.

Widzimy więc wyraźnie, że tendencje te dążą do zagłady rodziny w pojęciu chrześcijańskim. Wystawianie i gloryfikowanie Boy'a wraz z jego poradnią świadomego macierzyństwa — jest dopełnieniem tych zaprzątań młodolegionowych. Jest to tylko mała garść „wyczynów” wychowania państwowego Legionu Młodych. Na zakończenie przytoczę głos z obozu rządowego o Legionie Młodych. Poseł Mackiewicz z BBWR na łamach wileń-

skiego „Słowa” zaatakował ostro Legion Młodych za zbyt wielkie entuzjazmowanie się Sowietami: „nasz reżim nie tylko, że niema młodzieży za sobą, lecz wogóle machnął na nią ręką. Tego Legionu Młodych używa się przeciwieście wyłącznie dla policyjnych celów”. (patrz Wiek Nowy z 10. 1. 1934 Nr. 9770), a dalej czytamy w Wieku Nowym (dzienniku polsko-żydowskim, prorządowym) „tak się przedstawia sprawa w świetle publicysty obozu rządowego — a głos jego nie jest odosobniony”. Zapomniał jednak p. Mackiewicz że stworzono właśnie Legion Młodych do celów policyjnych — i do przeciwstawienia się zdrowemu ruchowi narodowemu, a to że reżim ich niema młodzieży za sobą — to zupełnie zrozumiałe — nabrać dały się jednostki bezwartościowe, jednym słowem — plewy.

Ten krótki rys dostatecznie charakteryzuje ideologię Legionu Młodych.

T. K.

Kronika

WAKACJE NA POLITECHNICZNE zbliżają się ku końcowi jednak w gmachu Politechniki panuje cisza i spokój. Od czasu do czasu t. zw. pospolicie „fuchs” absolwent gimnazjum rozgląda się trwożnie po gmachu szukając ogłoszeń odnoszących się do wpisu na I. rok studiów. Ruch wre natomiast w Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Lwowskiej, która urządza jak co roku w porozumieniu ze Stowarzyszeniem Asystentów Politechniki Lwowskiej, kurs przygotowawczy do egzaminu konkursowego i w związku z tem udziela informacji Kolegom chcącym zapisać się na Politechnikę Lwowską, tak co do egzaminów, wpisów i samych studiów późniejszych.

Kurs rozpoczyna się dnia 20 sierpnia r. Zgłoszenia przyjmuje Two Bratniej Pomocy S. P. L. codziennie od godz. 13—14-tej.

Dla wygody uczestników kursu przygotowawczego mieszkanie w II. Domu Techników, gdzie też będzie można otrzymać tani i zdrowy wikt.

Wszystkie terminy, dokładne dane co do opłat oraz wymaganego materiału przy egzaminie zawiera Informator Two Bratniej Pomocy S. P. L., który wysyła Two po nadesłaniu kwoty Zł. 1.— przekazem lub na konto P. K. O. 500.194.

ZARZĄD DOMU STUDENTEK W.U.L. podaje do wiadomości, że warunki wynajęcia mieszkania pozostają w roku akad. 1933/34 niezmiennie.

Mieszkanka Domu Studentek we Lwowie, może być tylko członkini Koła Studentek W.U.L. — Kandydatki muszą przedłożyć do podania potwierdzenia badania lekarskiego, wystawione przez lekarza „Opieki Zdrowotnej”. Ceny mieszkań są następujące: pokój pojedynczy 50 zł., dwójkowy — 28 zł., trójkowy — 22 zł., czwórkowy — 18 zł.

TWO „BRATNIA POMOC” STUD. U. J. K. WE LWOWIE podaje do wiadomości Koleżankom i Kolegom, że przez całe ferie wakacyjne urzęduje **Komisja Wakacyjna T-wa**. Komisja przyjmuje wpisy do T-wa, otmjuje podania o mieszkanie w Domach akademickich, udziela wszelkich informacji dotyczących wpisów na Uniwersytet, studiów i życia akademickiego wogóle. Udziela również odpowiedzi listownych i wysyła regulaminy wpisów za zwrotem kosztów (50 gr. w znaczkach pocztowych).

Przy sposobności przypomina się tym Koleżankom i Kolegom, którzy zaciągnęli zobowiązania finansowe w T-wie, żeby zechcieli jeszcze podczas ferij wakacyjnych wyrównać swoje zaległości.

„WZAJEMNA POMOC MEDYKÓW U. J. K.” we Lwowie, ul. Pijarów 35 udziela wszelkich wiadomości co do studiów medycznych we Lwowie, co do egzaminów wstępnych na Wydział Lekarski, Domów Akademickich dla Medyków itp. Na odpowiedź załączyc znakce pocztowy.

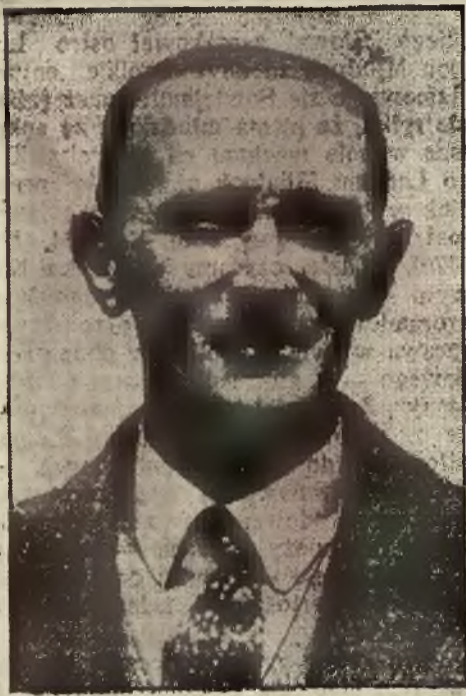
BRATNIA POMOC STUD. AKAD. MED. WET. WE LWOWIE, UL. STALMACHA 1 podaje do wiadomości, że Komisja Wakacyjna urzęduje w poniedziałki i piątki od godz. 13—14 w lokalu T-wa.

Komisja wysyła prospekty i udziela informacji w sprawie przyjęcia na Akademię Medycyny Weterynaryjnej, oraz o życiu akademickim.

W sprawie mieszkań w Domu Stud. Akad. Med. Wet. należy się zwracać do gospodarza ul. Stalmacha 1.

ZE ŚWIATA

Piccard głębin morskich

Dr. Will'am Beebe, który jak doniesłszy wczoraj, osiągnął rekordową głębokość morską 908 m.

Osobliwości muzeów wiedeńskich

Wiedeńczycy dumni są ze swych muzeów i zbiorów, w których przechowywane są od wieków z całym pietyzmem liczne arcydzieła sztuki i przedmioty o bezcennej historycznej wartości.

Do takich osobliwości należy złota solniczka, dzieło Benvenuto Cellini'ego, pochodzące z roku 1440. Solniczka ta była pierwotnie w posiadaniu cesarza Franciszka I. — następnie dostała się w ręce arcyksięcia Ferdynanda.

Jest to najpiękniejszy okaz włoskiej sztuki złotniczej XVI wieku; wśród prze pięknych ornamentów widnieją na niej alegoryczne postacie ziemi i morza, przedstawione jako Tellus i Neptun.

Olbrzymią wartość przedstawia też szczerozłota korona niemieckich cesarzy, bogato ozdobiona drogiemi kamieniami, perłami i filigranami.

Pierwszym, który ją nosił, był Konrad II, panujący od r. 1024 do 1039. Ostatni koronował się nią cesarz Józef II we Frankfurcie.

Prawda o tragedji w Mayerling

Jak już wspominaliśmy, jeden z dzienników wiedeńskich publikuje pamiętniki hr. Wojciecha Sternberga, który brał żywy udział w życiu politycznym i towarzyskim przedwojennego Wiednia.

Ostatnio pojawiły się ciekawe szczegóły dotyczące tragedji w Mayerling.

Stosunek następcy tronu Rudolfa do Marii Veczery oparty był na obopólnym głębokim uczuciu. Sprawa skomplikowała się o tyle, że Maria Veczera miała zostać matką. Gdy wszelkie starania arcyks. Rudolfa o unieważnienie małżeństwa pozostały bez skutku, — oboje młodzi postanowili skończyć śmiercią samobójczą.

Niezbite dowody na to, że szło tu o obmyślaną i zawczasu przygotowaną wspólną śmierć samobójczą, znajdowały się w portfelu arc. Rudolfa, znalezionym na miejscu tragedji.

Portfel ten, wraz z innymi rzeczami, został następnie przeniesiony do kancelarii gabinetowej cesarza, gdzie leżał przez długie lata w zapieczętowanej kopercie. Kiedy jednak po przewrocie przystąpiono do otwarcia portfela, okazało się, że wewnątrz znajdowały się tylko pocięte drobno skrawki papieru.

Wśród innych rzeczy znajdowała się jednak onyksowa popielniczka, na której wypisane były fioletowym atramentem słowa: „Raczej rewolwer, niż trucizna. Rewolwer pewniejszy”. Charakter pisma wskazuje niewątpliwie, że pisała to Maria Veczera. Byłby to zatem jedyny autentyczny dowód, że tragedia w Mayerling rozegrała się za zgodą i porozumieniem obojga kochanków.

Tragedja ta dotknęła niesłychanie boleśnie cesarową Elżbietę, która z czysto kobiecym zrozumieniem i prawdzi-

Pół miljarda franków czeka na wynalazek komunikacji międzyplanetarnej

Paryska Akademia Umiejętności otrzymała od niejkiej p. Leonijl Georgette niezwykle legat w kwocie 500 tysięcy franków.

Suma ta ma być wypłaconą temu uczonemu, który pierwszy zdoła porozumieć się w jakikolwiek sposób z mieszkańcami innych planet, w szczególności Marsa.

Nie jest to zresztą pierwszy zapis tego rodzaju. Już przed kilkudziesięciu laty

niejaka p. Gurman zapisała Akademii sumę stu tysięcy fr. w złocie. Uważała ona jednak widocznie, że porozumienie z Marssem jest eksperymentem zbyt łatwym, wobec czego w legacie postawiła warunek, że nagroda przyspaść ma temu, który zdoła nawiązać komunikację z innymi, bardziej odległymi planetami.

Narazie obie sumy czekają na szczęśliwego wynalazcę...

Jak D'Annunzio latał nad Wiedniem

Dnia 9 b.m. minęło szesnaście lat od pamiętnego lotu włoskiej eskadry samolotowej „Serenissima” ponad Wiedniem.

Kierownikiem tej śmiałej wyprawy był Gabriel d' Annunzio, — który obecnie przypomina kilka ciekawych epizodów tego lotu ponad stolicą państwa nieprzyjacielskiego. Było to przecież w sierpniu 1918 roku, kiedy szala zwycięstwa przechylała się już stanowczo na korzyść koalicji.

D'Annunzio opowiada, że miał przy sobie flakonik z silną trucizną, — na wypadek, gdyby samolot jego został ze-

strzelony i dostał się w ręce wroga.

„Lot ten”, mówi d'Annunzio podjęty był nie w tym celu, by niszczyć domy i kościoły, mordować starców, kobiety i dzieci. Naród, który wydał Mozarta, pamiętać będzie zawsze o tym heroicznym akcie kurtuazji”.

Rocznice tego lotu obchodzono obecnie uroczystości w Medjolanie, na urządzanej tam wystawie lotniczej, — a pamięć tej szalonej wyprawy, godnej żołnierza — poety, żyje dotąd w sercach całego narodu włoskiego.

Na zdjęciu widzimy jeden z wulkanicznych szczytów Andów, Aconcague, wysokości 7.010 m., który został zdobyty przez polską ekspedycję wysokogórską w Andy, o czym swego czasu pisaliśmy obszernie.

Grand hiszpański — maszynistą kolejowym

Koleje hiszpańskie poszczycić się mogą naprawdę wyjątkowym arystokratycznym maszynistą. Jest nim książę Saragossy, spokrewniony z rodami panującymi, po mieczu krewny cesarowej Eugenji.

Książę był od młodości zapalonym miłośnikiem lokomotyw. Zaczął praktykę z amatorską, wkrótce jednak nabył potrzebne fachowe znajomości, tak

wym szacunkiem spoglądała na stosunek arc. Rudolfa z Marią, stosunek, oparty na prawdziwej, głębokiej miłości.

Jeszcze większym ciosem było to dla matki ofiary, baronowej Veczera. Losy tej kobiety były naprawdę tragiczne: najstarszy jej syn zginął podczas strasznego pożaru „Ringteatru”, córka śmiercią samobójczą w Mayerling, najmłodszy wreszcie syn, ostatnia jej pociecha i nadzieja, poległ w czasie wojny światowej.

Baronowa Veczera pochodziła ze starożytnego rodu greckiego Baltazzi, osiadłego od wieków w Konstantynopolu. Była za „niskiego” pochodzenia, by mogła albo ona sama, albo jej córka uzyskać wstęp na dwór cesarski. Widząc, czem grozi znajomość jej ubóstwianej córki z arcyksięciem, zamykała ją prosto na klucz w domu, by nie dopuścić do stykania się ze sobą młodych. Wszystko to jednak nic nie pomogło, wypadki potoczyły się dalej swym torem, doprowadzając wreszcie do katastrofy.

że mógł już samodzielnie prowadzić pociąg.

Arystokratyczny maszynista — za czasów królestwa — wozził stale zarówno rodzinę Alfonsa XIII., jak i koronowane głowy innych państw: Włoch Belgii, Szwecji, Grecji, bawiących w gościnie na dworze hiszpańskim.

Kiedy przyszedł przewrót, — książę Saragossy pozostał przy swoim ulubionym zawodzie. Nie idzie mu przecież o to, czy wozzi królów, czy zwykłych śmiertelników, — jego ukochanym jest maszyną. Ta maszyną, podająca się posłusznie woli człowieka, pracująca precyzyjnie i sumiennie.

Książę Saragossy ma za sobą przeszło dwa miliony kilometrów przebytej drogi. Cieszy się pełnym uznaniem przełożonych i doszedł już do stanowiska inspektora ruchu w kompanii kolejowej „Compania del Nord”.

Wiadomości sportowe

NAJBLIŻSZE MECZE O MISTRZOSTWO LIGI

W najbliższą niedzielę odbędą się 4 dalsze mecze o mistrzostwo Ligi. Walczą Polonia z Ruchem w Warszawie, ŁKS z Wartą w Poznaniu, Cracovia z Garbarnią w Krakowie i Pogoń z Warszawianką we Lwowie.

PIERWSZY MECZ O WEJŚCIE DO LIGI

W najbliższą sobotę o godz. 16.30 rozegrany zostanie na boisku Polonii w

Warszawie pierwszy w sezonie mecz o wejście do Ligi. Walczą mistrz Warszawy Gwiazda z mistrzem Pomorza Gryfem.

Pozatem w niedzielę prawdopodobnie dojdą do skutku jedynedwa spotkania o wejście do Ligi: Ł. T. S. G. — Legia (Poznań) w Łodzi i Śląsk — Grzegorzowski (Kraków) na Śląsku w Świętochłowicach.

POLSKA NA OSTATNIEM MIEJSCU

BERLIN. Dotychczasowa punktacja pływackich mistrzostw Europy jest następująca: 1) Niemcy 50 pkt., 2) Węgry 39 pkt., 3) Włochy 11 pkt., 4) Francja 9 pkt., 5) Czechosłowacja 5 pkt., 6) Holandia 4½ pkt., 7) Anglia 4 pkt., 8) Szwecja 2½ pkt., 9) Danja 2 pkt., 10) Polska 1 pkt. Pozostałe państwa bez punktów.

NA FALI DNIA

Echa...

Rodacy nasi z zagranicy Lwów już opuścili wprawdzie, ale z pobytu ich pozostały echa, echa które niewątpliwie długo jeszcze będą rozbrzmiewały.

Różne to echa. Naogół niewesoła budzące refleksje.

Próbując już tę głośnie na cały Lwów gościć w żyda, ogólnie zwracano uwagę na fakt, że pewien wysoki dygnitarz w czasie oficjalnego występu pod pomnikiem Mickiewicza ubrany był w zwykłe, granatowe ubranie i niebieską koszulę...

Typowo lwowska nonszalanoja, niesłychane zdziwienie budził na wszystkich uroczystościach i przyjęciach brak kontuszów Mieszczańskiego Tow. Strzeleckiego. Ha, skoro ich nie zaproszono... Zresztą słusznie, cóż oni mają ze Lwowem wspólnego? Chyba to, że się z nim od kilkuset lat zrosili...

Bardzo też się dziwiono, gdy w pewnej mowie usłyszano o naszym mieście, że jest „ZOLNIERZEM zawsze wiernym”. Chciano dygnitarzowi tłumaczyć, że „Leopolis” znaczy Lwów, ale machnięto ręką. Jak się ktoś za młodu łaciny nie uczył...

Dziwiono też się temu odseparowaniu Rodaków od lwowskiego społeczeństwa murem wybranych, a niezawsze odpowiedzialnych; dziwiono się wielu rzeczom.

Rodacy też się niewątpliwie niejednemu dziwili.

Sam zauważyłem następujący fakt: stałem u wylotu ul. Mochnackiego, spoglądając melancholijnym wzrokiem na jej „jezdnię”, swoim straszliwie poszarpanym, kamienistym wyglądem raczej jakiś wysoki kanjon w Colorado przypominająca, gdy nadeszła grupka miłych, zagranicznych gości. Zdało się, że ze Stanów.

Jeden z nich, ujrawszy ową niesesęłą liną jezdnię, wskazał ją z nieukrywanym zdumieniem towarzyszowi. Ten, grubaś o fowjalnej, pocciwej twarzy rzekł: — Daj spokój, wiesz, że ci biedacy mieli niedawno u siebie powódź...

Uratował honor magistratu.

TADDY.

Przed dwudziestu laty...

Druga połowa sierpnia 1914 roku, poczęła wyciskać coraz silniejsze piętno na życiu publicznym, społecznym i gospodarczym.

Z frontu połud.-wschodn. komunikaty nadwyraszkę, w dziennikach coraz więcej białych plam cenzury.

„Słowo Polskie” podaje wiadomości o utworzeniu Straży Obywatelskiej we Lwowie, oraz zapowiedź wypuszczenia 2-koronowych banknotów.

Pojawiły się też we Lwowie pierwsze oficjalne listy strat.

W korespondencji z Przemysła donosi „Słowo Pol.” o wyjeździe drużyny Sokoła w sile 50 ludzi, wczorowo wykwirowanej. Odjeżdżających na front żegnał prezes dr. L. Tarnawski.

Wreszcie podaje „Słowo Polskie” wiadomość o ukonstytuowaniu się sekcji Lwowskiej N.K.N. w następującej składzie:

Przewodniczący Tad. Cieński, prezesi hr. Al. Skarbek i poseł Kasznica, sekretarze prof. St. Grabski i dr. Stesiewicz.

W POCIĄGU NAJMILEJ!

spędzisz czas, czytając ciekawe dzienniki czasonisma

Olbrzymia fala strajków ogarnęła Stany Zjednoczone

WASZYNGTON, 16. 8. (PAT). Groźba strajków w Stanach Zjedn. pozostaje nadal zagadnieniem, które niepokoi rząd i paraliżuje wysiłki, zdążające do odrodzenia życia gospodarczego kraju. Arbitrzy rządowi udali się w różne strony kraju celem zapobieżenia wybuchom strajków, lub zlikwidowania istniejących.

W N. Jorku istnieje groźba wybuchu strajku powszechnego w przemyśle włókienniczym.

W Filadelfii urzędnicy wielkiej rafinerji cukru Galf Refining Comp. postanowili zwrócić się do państwowego urzędu pracy celem zmuszenia towarzystwa do podwyższenia wynagrodzeń.

W Pittsburgu arbiter rządowy usiłuje nawiązać kontakt ze strajkującymi robotnikami fabryki Aluminium Comp. of America celem odbycia z nimi konferencji.

W Chicago wzmocnione oddziały policji gotowe są w każdej chwili do interwencji w zajściach, wywołanych przez strajkujących konduktorów autobusów.

W Minneapolis strajkujący szoferzy samochodów ciężarowych nie chcą powrócić do pracy i obie strony oczekują akcji ze strony państwowego urzędu pracy.

W stanie Oregon 4.000 rybaków i urzędników fabryki konserw rybnych

pozostaje bez pracy wskutek konfliktu na tle płac.

W Yorku w stanie Pensylwania towarzystwo autobusowe York Motor wstrzymało ruch swych autobusów

z powodu konfliktu z szoferami, którzy domagają się podwyższenia zarobków.

W Manill na wyspach filipińskich, strajkują robotnicy fabryk cygar. Wojsko i policja utrzymuje porządek.

Plebiscyt „świętem narodowym” Niemiec

BERLIN, 16. 8. (PAT). Min. propagandy Goebbels zarządził wywieszenie na wszystkich gmachach i budynkach Rzeszy sztandarów państwowych w dniach 17—19 bm. w celu zadokumentowania, że okres plebiscytowy stanowi dni święta narodowego. Zapowiedziane już przemówienie Hitler wygłosi w wiel-

kiej sali ratuszowej w Hamburgu dnia 17 bm. o godz. 20.30. Transmitowane ono będzie na wszystkie radiostacje niemieckie i trwać będzie około pół godziny. Przyjazd Hitlera do Hamburga będzie nosił charakter urzędowej wizyty państwowej.

Katolicki uniwersytet w Salzburgu

WIEN, 16. 8. (PAT). W związku z wczorajszym oświadczeniem, złożonym przez prezyd. republiki Miklasa w Salzburgu w sprawie uniwersytetu katolickiego, donoszą, że rada ministrów 7 bm. przyjęła zasadniczą uchwałę o stawową o zezwoleniu na stworzenie

wolnego katolickiego wydziału filozoficznego w Salzburgu. Wydział ten zostanie otwarty jesienią r. b. i stanowić będzie pierwszy krok wstępny na drodze do utworzenia później katolickiego uniwersytetu w Salzburgu.

Potok górski zalał całe miasto Persja również dotknięta powodzią

TABRYZ (Persja), 16. 8. (PAT). W ostatnich dniach niebywała katastrofa nawiedziła miasto. W samo południe podczas pięknej pogody pobliski potok górski, który wzbierał gwałtownie z powodu ulew, zerwał tamę i z nadzwyczajną szybkością wdarł się w ulice miasta, zalewając je powyżej metra. Zatopieniu uległy gmachy gubernatora, policji, więzienie, bazar i t. d. Z powodu zalania elektrowni miasto pogrążone było w zupełnych ciemnościach. Przy pomocy

wojska udało się ewakuować ludność z zagrożonych domów tak, że dotychczas strat w ludziach nie zanotowano. Natomiast straty materialne przekraczają wszystko, co widziano dotychczas w Persji, sięgając kilkudziesięciu milionów.

W Abasabad ulewny deszcz spowodował zawalenie się wielu domów. 10 osób poniosło śmierć, 37 jest rannych. W Babolu wzbierane potoki podmyły 15 domów, powodując śmierć 36 osób i zranienie 8.

Zamierzenia inflacyjne prez. Roosevelta nieaktualne

Spadek dolara zahamowany

WARSZAWA, 16. 8. (PAT). Spadek dolara został zahamowany. Dziś dewiza amerykańska poprawiła swój kurs na wszystkich giełdach europejskich.

W kołach finansowych spodziewają się, że na rynku pieniężnym w stosunku do dolara nastąpi uspokojenie i kurs jego nie będzie podlegał tak znacznym

wahanom, jak to miało miejsce w ostatnich dniach.

Zdaniem tych kół zamierzenia inflacyjne prez. Roosevelta nie dadzą się wprowadzić w życie w krótkim czasie i nie nie przemawia za tem, aby w obecnej chwili kurs dolara miał wykazywać zdecydowanie niższą tendencję.

Zlikwidowanie centrali technicznej K. P. Z. U. we Lwowie

(a) W dniu wczorajszym funkcjonariusze Wydziału śledczego zlikwidowali centralę techniczną K. P. Z. U., mieszczącą się w pracowni stolarskiej w su-

terenach kamienicy przy ul. Zamarstynowskiej l. 24. Zabrano drukarnię, powielacze, ułotki i t. d. Aresztowano szereg osób.

Likwidacja skutków powodzi

WARSZAWA, 16. 8. (PAT). Min. Butkiewicz powrócił z podróży inspekcyjnej na terenach objętych klęską powodzi. W rezultacie inspekcji p. Minister stwierdził, że na całej przestrzeni komunikacja drogowa przywrócona została, tak przez odbudowy stałych, jak i prowizorycznych obiektów, przyczem te ostatnie zapewniają bezpieczeństwo komunikacji aż do czasu przeprowadzenia naprawy obiektów stałych. Date ukończenia naprawy tychże ustalono na październik. Poza saperami przy naprawie zniszczonych obiektów pracuje około 4.000 ludzi.

Na terenie woj. lwowskiego dożywionych ma być 20.500 osób, nie licząc tych, które dożywiane będą z funduszy innych, a nie rządowych. Akcje dożywiania prowadzić będą powiatowe komitety pomocy ofiarom powodzi. Na terenie woj. lwowskiego objęte będą tą akcją powiaty: Tarnobrzeg, Rzeszów, Łańcut, Przeworsk i Jarosław.

170 ofiar Gangesu

PATNA, 16. 8. (PAT). Na rzece Ganges w pobliżu Darihara wywrócił się prom i 170 osób utonęło. Zdołano uratować zaledwie 30 osób. Wypadek został spowodowany przez woły, które wystraszone kołysaniem się promu, poceły skakać do wody. Gdy woda dostała się do wnętrza promu, pasażerowie w panice zgromadzili się po jednej stronie pokładu, co spowodowało wywrócenie się promu.

Poważny stan zdrowia min. Goeringa

BERLIN 16. 8. (PAT). Według prywatnych wiadomości, obrażenia, którym uległ prem. Goering w czasie katastrofy pod Berchtesgaden, są dość poważne. Natychmiast po przewiezieniu do szpitala i dokonaniu zdjęcia roentgenologicznego, podjęto konieczną operację. Goering trzymany był pod narkozą przez dwie godziny. Lekarze stwierdzili, że rany choć ciężkie, nie przedstawiają żadnego niebezpieczeństwa. Operację komplikował fakt, iż premier doznał obrażeń w tym samym miejscu na plecach, w które w czasie wojny został ranny.

Z.S.R.R. w Międzynar. Instyt. Współpracy Intelektualnej

LYON, 16. 8. (PAT). Herriot otrzymał od chargé d'affaires ambasady sowieckiej w Paryżu depeszę, potwierdzającą decyzję rządu sowieckiego przystąpienia do Międzynar. Instytutu Współpracy Intelektualnej, którego Herriot jest prezesem.

Wyrok na umarłych

BERLIN, 16. 8. (PAT). W procesie o zdradę stanu przeciwko komunistom ze Wschowa na Śląsku zapadł wyrok, mocą którego 5 oskarżonych skazanych zostało na łączną karę 12 lat ciężkiego więzienia. Trzech oskarżonych otrzymało karę więzienia po 1½ roku, 12 zaś u niewinniono. Komunikat dodaje, że główni oskarżeni zmarli już przed rozpoczęciem procesu.

Uczony w głębinach morskich

BERMUDY, 16. 8. (PAT). Znany uczone i badacz głębin morskich William Beebe opuścił się wczoraj w specjalnie zbudowanym skafandrze na głębokość 900 m. i pozostawał pod wodą 2 godz. 45 minut, z czego przez 5 minut na większej głębokości. Niedawno, bo dopiero w poniedziałek Beebe wraz z wynalazcą nowego typu skafandra Bardonnem opuścił się na 750 m, osiągając po raz pierwszy w dziejach tę głębokość. Wczoraj Beebe pokonał swój własny rekord.

Groźny pożar w Łodzi

ŁÓDŹ, 16. 8. (PAT). Przy ul. Kałnej wybuchł groźny pożar, który w krótkim czasie strawił doszczętnie drewniane budynki mieszkalne, 14 rodzin, złożonych z 70 osób, obozuje bez dachu nad głową na pobliskim polu. Jeden ze strażaków w czasie akcji ratunkowej uległ atakowi serca i zmarł przed przybyciem lekarza.

Kronika telegraficzna

N. JORK. Konsul generalny Rzplitej w Chicago Zbyszewski, pozostaje w dalszym ciągu w szpitalu w miejscowości Niagara Falls. W zdrowiu jego nastąpiła znaczna poprawa.

LONDYN. Najmłodszy syn króla angielskiego, książę Jerzy, odleciał wczoraj samolotem do Jugosławii przez Paryż, Strasburg i Monachium.

RYGA. W międzypaństwowym meczu piłkarskim rozegranym w Rydze Estonia zremisowała z Łotwą 1:1 (0:0).

WIEN. Sekretarz stanu do spraw bezpieczeństwa rządu austriackiego nakazał dziś rozwiązanie organizacji bojowej Landbundu.

BERLIN. Ministerstwo sprawiedliwości donosi, że w wykonaniu amnestji z dnia 7 bm. zwolnionych zostało z więzień w samym mieście Berlinie ponad 1000 osób.

KATOWICE. Przybyła tu w 2 grupach wyloteczka Polaków z Danji, uczestników II. Zjazdu polonji zagranicznej.

Telegramy z ostatniej chwili na str. 1 i 2-giej

ZAKŁADY NAUKOWE im. Bof. Prusa we Lwowie

przyjmują WPISY
1. do Seminarjum Nauczycielskiego Kookucyjnego (kurs IV i V) 2. do Seminarjum dla Wychowawczyń przedszkoli (na kurs I), 3. Gimnazjum Męskiego (do kl. I.). — Informacji udziela Sekretariat od 9 do 14. Tel. 33-12, 23965

Papen u prezyd. Miklasa

WIEN, 16. 8. (PAT). Nowomianowany poseł Rzeszy przy rządzie austriackim von Papen został dziś przyjęty przez prezydenta Austrii Miklasa, któremu złożył listy uwierzytelniające.

Z okazji wręczenia przez von Papena listów uwierzytelniających, wydany został komunikat oficjalny, stwierdzający tylko, że wygłoszone zostały serdeczne przemówienia.

Japonia obarcza odpowiedzialnością Sowiety

PARYŻ, 16. 8. (PAT). Korespondent lokijski Havasa donosi: Ministerstwo wojny ogłosiło komunikat, w którym wyszczególnia 15 zajęć na pograniczu sowiecko-mandżurskim, jakie miały miejsce od początku roku. Rząd japoński czyni odpowiedzialnym za te zajścia rząd sowiecki.

Zaskarżyli prezydenta komisji rządzącej

SAARBRUECKEN, 16. 8. (PAT). Przywódca narodowo-socjalistycznego niemieckiego frontu w Zagłębiu Saary, Jakob Pirro, zaskarżył przed sądem w Saarbrücken prezydenta komisji rządzącej, Anglika Knoxa, z powodu konfiskaty akt tej organizacji. Do skargi przyłączyła się z tych samych motywów narodowo-socjalistyczna agencja prasowa „Saarbrücken Korrespondenz”. Wedle obowiązujących przepisów, przewodniczący, oraz inni członkowie komisji, którym przysługuje tytuł ministra, mogą być pociągnięci do odpowiedzialności jedynie przed najwyższym trybunałem administracyjnym.

Tragiczny skon 4 alpinistów

ZERMATT, 16. 8. (PAT). Dwaj alpinści, usiłując wejść na szczyt góry Cervin, spadli i zabili się na miejscu. Czterem pozostałym alpinistom udało się wejść na szczyt, gdzie spędzili całą noc. Wskutek niskiej temperatury dwaj członkowie wyprawy zmarli.

